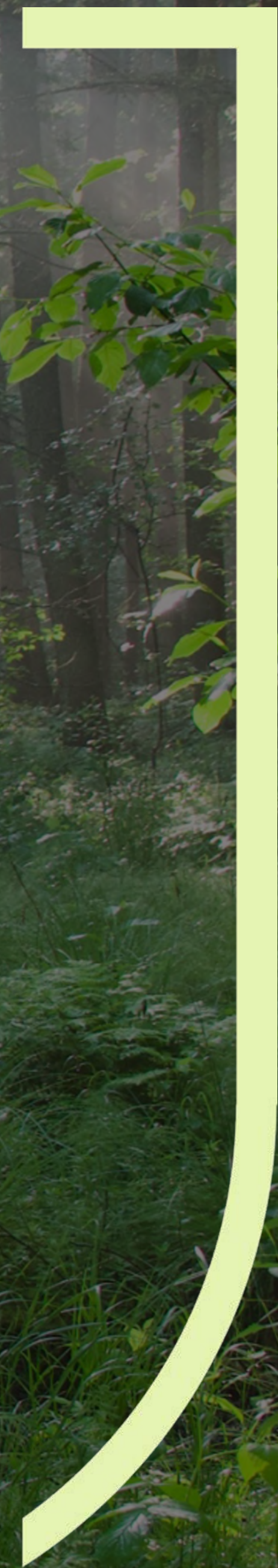

Sengirės
fondas

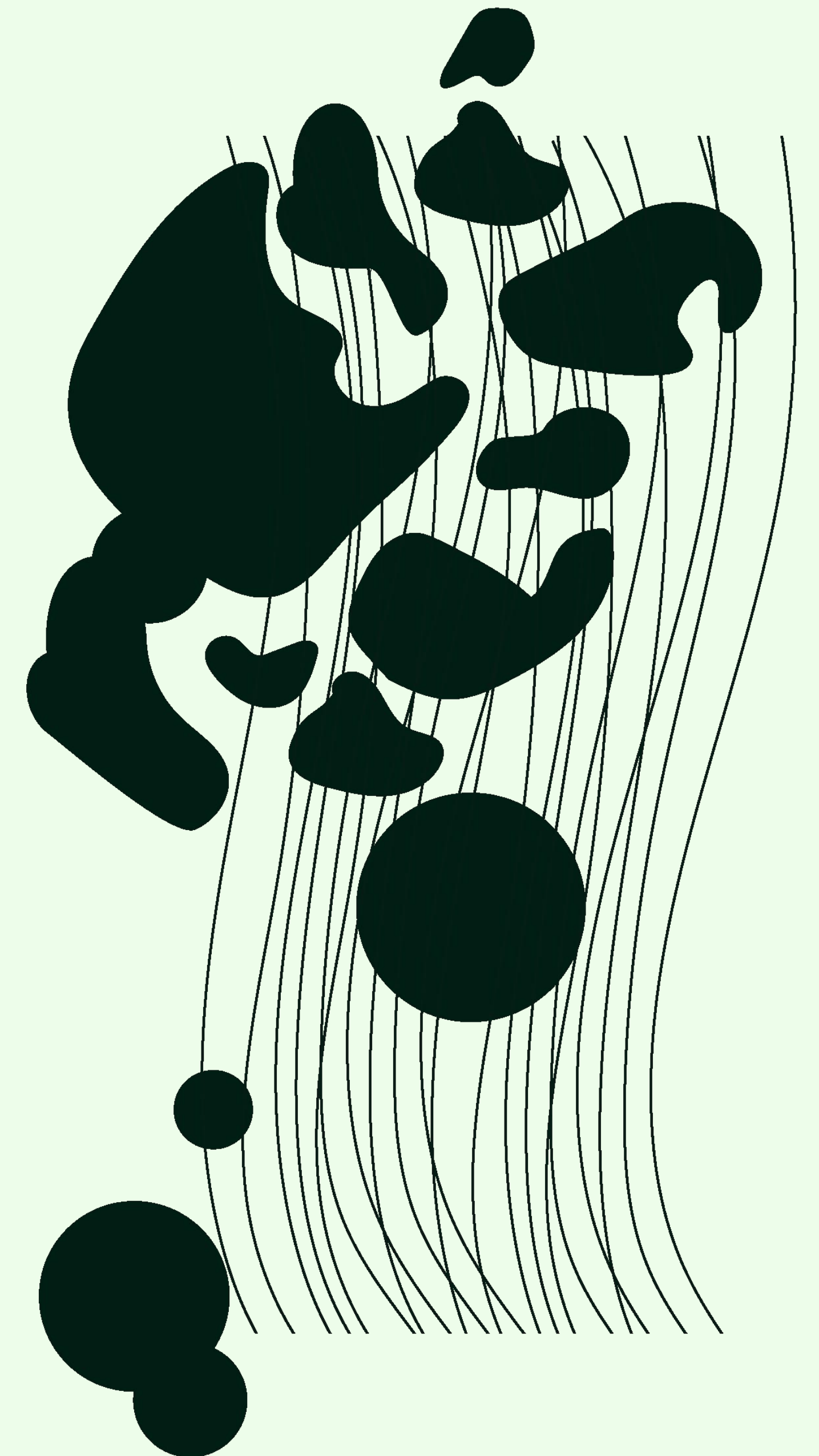
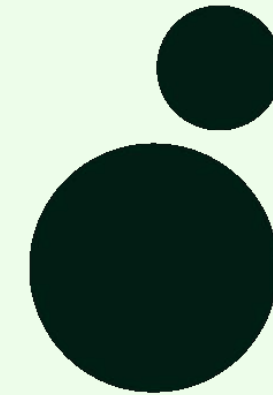
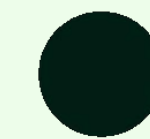
2023-ųjų metų veiklos ataskaita

Turinys

<u>2023 metų apžvalga</u>	<u>3</u>
<u>Fondo tikslai</u>	<u>5</u>
<u>Miškai: apsauga su visa gyvybe juose</u>	<u>6</u>
<u>Švietimas ir mokslas</u>	<u>18</u>
<u>Veiklos poveikis ir viešojo intereso gynimas</u>	<u>23</u>
<u>Bendruomenė: rėmėjai, partneriai, komanda</u>	<u>29</u>
<u>Komunikacija</u>	<u>51</u>
<u>Finansinė ataskaita</u>	<u>56</u>
<u>Tikslai 2024 metams</u>	<u>61</u>
<u>Kontaktai</u>	<u>65</u>

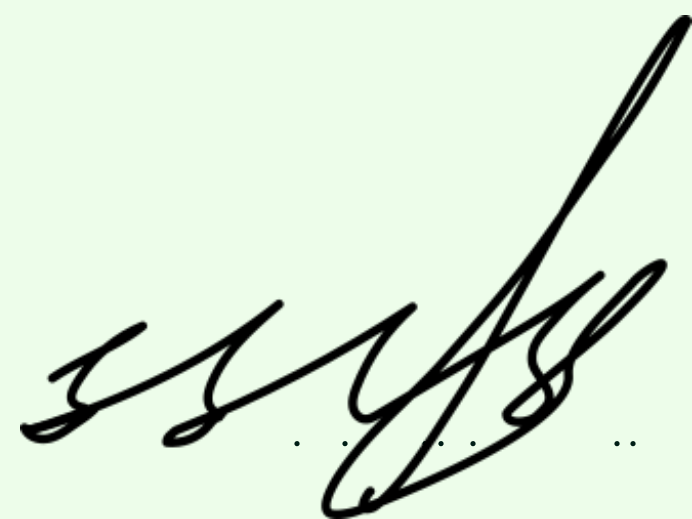
Ačiū už 2023 metus!

„Sengirės fondui“ tai buvo ketvirtai veiklos metai, parodę kaip idėja tampa aktyvia bendruomene ir apčiuopiamu rezultatu, kaip galima augti stipriai laikantis vertybių, kaip įvairiai kiekvienas gali prisidėti išsaugant būsimas sengires mūsų visų ateičiai.

Ačiū komandai, finansiniams rėmėjams, partneriams, žinutę skleidusiems ambasadoriams, bendruomenei ir visiems, kas padėjo su miškų paieška, apžiūra, apeivyste, švietimu, savomis idėjomis ir iniciatyvomis – nuo moksleivių iki startuolių, nuo prisidėjimo aukojant taromatuose iki tyrimų miškuose, bei švietimo, meno ir paramos iniciatyvų.

Ačiū už įkvėpimą veikti kartu.

Sengirės fondo
komandos vardu,
Mindaugas Survila

Pagrindiniai 2023 m. veiklos ataskaitos duomenys

1. Viešoji įstaiga „Sengirės fondas“ (toliau Įstaiga) įregistruota 2020 metų sausio mėn. 24 dieną kaip ne pelno organizacija. Įstaigos buveinė yra A. Mickevičiaus g. 31, Juodšiliai, Vilniaus rajone, identifikavimo kodas – 305433631. Įstaiga – ne PVM mokėtoja.
2. Pagrindinė įstaigos veikla – atkurti ir saugoti sengires (pirmapradžius miškus) Lietuvoje – nepetraukiamai, neterminuotai, natūraliai, be žmogaus ūkinės veiklos ir kitokio įsikišimo augantį, bręstantį ir natūraliai atsinaujinantį įvairiamžį mišką su visa jo biologine, rūšių įvairove (kodas pagal EVRK 949900).
3. Viešosios įstaigos dalininkai 2023 12 31 dienai: Mindaugas Survila, Simonas Bastys, Mindaugas Lapelė, Ainis Pivoras, Vilius Striužas. Kiekvieno dalininko įnašas po 10 Eur, viso 50 Eur.
4. Įstaigos 2023 metais gautos lėšos, įsigytas materialus ir nematerialus turtas, veiklos išlaidos ir kita susijusi informacija detalizuota šios ataskaitos skyriuje „Finansinė ataskaita“ (56 psl.).
5. Darbuotojų skaičius 2023 m. ataskaitinių finansinių metų pradžioje – 2 darbuotojai, pabaigoje – 2 darbuotojai.
6. Savanoriškai prie fondo veiklos 2023 m. prisidėjusių skaičius – virš 78, jų fondo veiklai skirtas laikas – virš 6200 valandų. Detaliau – šios ataskaitos skyriuje „Bendruomenė“ (42 psl.).

2023 metų pagrindiniai veiklos tikslai:

- Atrinkti ir išpirkti dar 40-50 hektarų vertingiausių senųjų miškų;
- Stiprinti jau globojamų miškų monitoringą, iš jų 5-6 sklypuose atlikti išsamius biologinius tyrimus;
- Tęsti visuomenės švietimą;
- Tęsti bendradarbiavimą su verslu, gamtosaugos organizacijomis siekiant kuo didesnio veiklos poveikio;
- Auginti komandą.

Atlikti darbai detalizuojami tolimesniuose šios ataskaitos skyriuose.

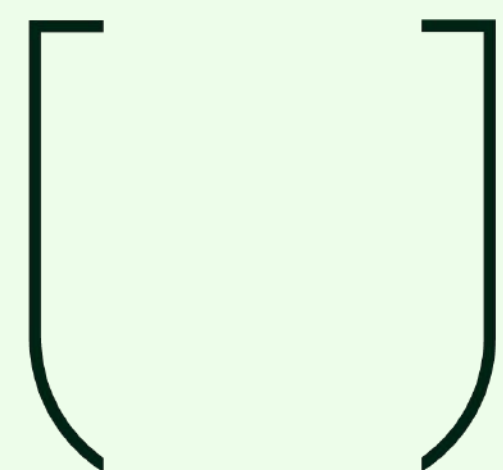
2024 metams keliami pagrindiniai veiklos tikslai:

- Iki metų galo globoti virš 170 ha būsimų sengirių;
- Praplėsti esamus miškų masyvus;
- Tęsti visuomenės edukaciją apie senųjų miškų ir bioįvairovės išsaugojimo svarbą;
- Vykdyti globojamų miškų priežiūrą ir pažinimą.

VšĮ „Sengirės fondas“

Vadovė Rimantė Paulauskaitė-Digaitienė

Sengirės fondas

„Sengirės fondo“ misija – išsaugoti vertingiausias senuosius Lietuvos miškus su visa juose esančia gyvybe ir kurti ilgaamžius tvarios gamtos pavyzdžius – sengires, atviras žmonių lankymui.

Fondo vizija – Lietuva, kur gamta priklauso gamtai, jai leidžiama formuotis be žmogaus įtakos, kur visi organizmai – lygiaverčiai ir nė vienas nevadinamas kenkėju.

Pagrindinės veiklos:

Miškai:
apsauga su visa
gyvybe juose

**Švietimas
ir mokslas**

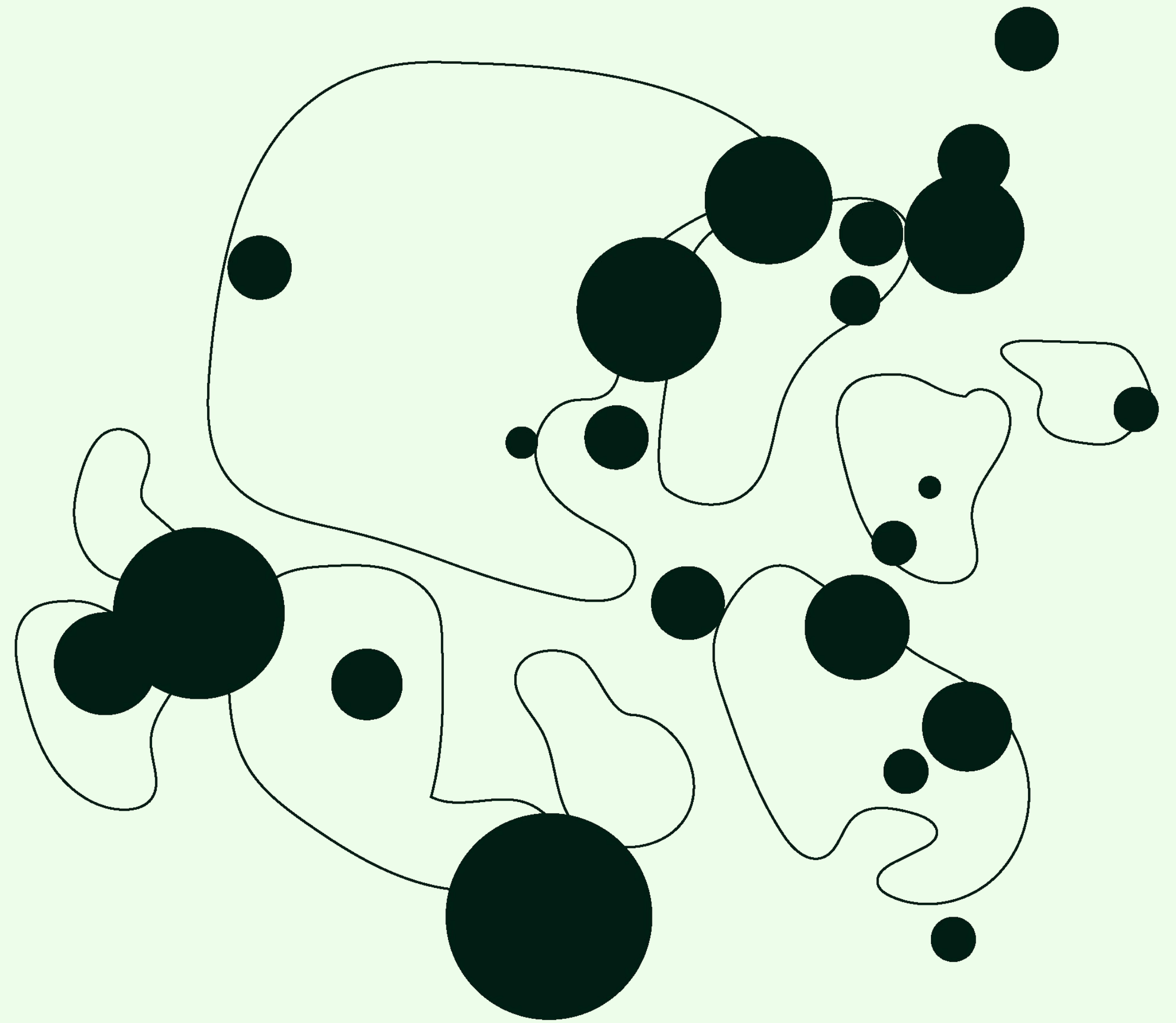
**Poveikio
plėtra**
per partnerystes

Miškai:

apsauga su visa gyvybe juose

Kur gamta priklauso gamtai
ir jai leidžiama formuotis
be žmogaus įtakos.

Miškų paieška ir atranka

Virš 400 sklypų:

2023 metais, ieškodami būsimų sengirių, dirbome su 434 miško sklypų duomenų baze. Derybos vyksta su 69 sklypų savininkais.

Visuomenės įsitraukimas:

Ačiū kiekvienam, siūliusiam vertingus sklypus, taip pat padėjusiam operatyviai potencialius miškus aplankyti. Aktyvus žmonių įsitraukimas į miškų išsaugojimą itin svarbus – būtent vietinio girininko siūlymo dėka buvo išpirktas miško sklypas Užupiuose, Alytaus raj.

Paieškos būdai:

Pagrindiniai šaltiniai – fondui įsikūrus sudarytas vertingiausių masyvų visoje Lietuvoje sąrašas bei visuomenės siūlymai. 2023 m. paiešką praplėtėme e-skelbimais, aukcionais, miškų pardavimo platformomis. Šilinkų miškas Šilutės raj. – pirmasis išpirktas aukcione.

Dalinkis informacija

Jeigu žinote, kad yra parduodamas brandus, biologine prasme vertingas miškas – būtinai pasidalinkite su mumis informacija užpildydami Miško siūlymo anketą:

www.sengiresfondas.lt/misko-anketa

Nuolat ieškome efektyvių metodų sklypų radimui ir įsigijimui – tad visuomenės pagalba itin laukiama.

Kokių miškų ieškome?

Siekdami išsaugoti vertingiausias dar išlikusių senųjų miškų fragmentus, remdamiesi 40+ mokslinių kriterijų, atrenkame plotus su didžiausiu potencialu virsti sengirėmis kupinomis gyvybės ir įvairovės.

Struktūros kriterijai:

- Įvairiamžiškumas;
- Mozaikiškumas;
- Atsikūrimo potencialas, trakas, pomiškis;
- Mikrobuveinių įvairovė;
- Reljefas;
- Dirvožemis;
- Hidrologinis režimas;
- Negyva mediena;
- Medžiai senoliai;
- Miško aikštelės;
- Klimaksiškumas.

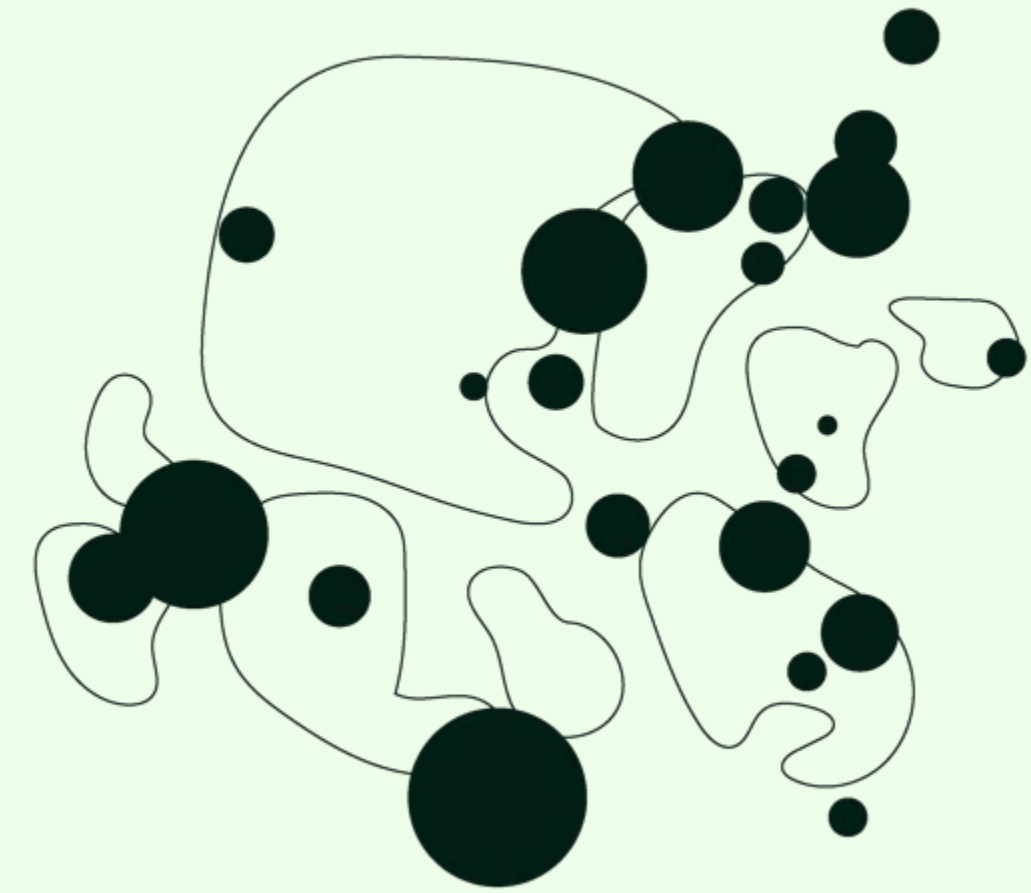
Bioįvairovės kriterijai:

- Medžių rūšinė sudėtis;
- Seno miško rūšių skaičius ir gausa;
- Rūšys, įrašytos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą;
- Rūšys ir buveinės, saugomos pagal ES Paukščių ir Buveinių direktyvas;
- Kertinių miško buveinių, EB miško buveinių skėtinės, indikatorinės rūšys;
- Gyvūnų buveinės (lizdai, uoksai, olos, maudyklos, bebravietės)

Teritoriniai,

teisiniai kriterijai:

- Priklausomybė saugomai teritorijai;
- Buferinė zona;
- Lokacija šalies mastu;
- Antropogeniniai kriterijai;
- Miškotvarkos projektai;
- Istorinė raida;
- Kaina.

Ieškome privačių, biologiškai vertingų savaiminių miškų kuriuose jau dabar yra seno miško elementų. Tai – mišrios sudėties, įvairiamžiai, mozaikiškos struktūros medynai. Juose įprastai nemažai negyvos medienos, ar senų, pamažu žūstančių medžių, o šalia savaimė stiebiasi ir nauja medžių karta, ar gausus krūmų ardas.

Vietos bioįvairovę labai padidina reljefo, hidrologinio režimo įvairovė, tad įsiterpusi šlapynė, pakrantė, šlaitas, raguva, kalva ar dauba prideda papildomos vertės. Dažnu atveju ieškomas vietas išduoda ir jau dabar esanti didesnė bioįvairovė, sudėtingesnis praeinamumas, išskirtos kertinės arba Europinės buveinės.

Sengirės fondo miškai, 2023 m.

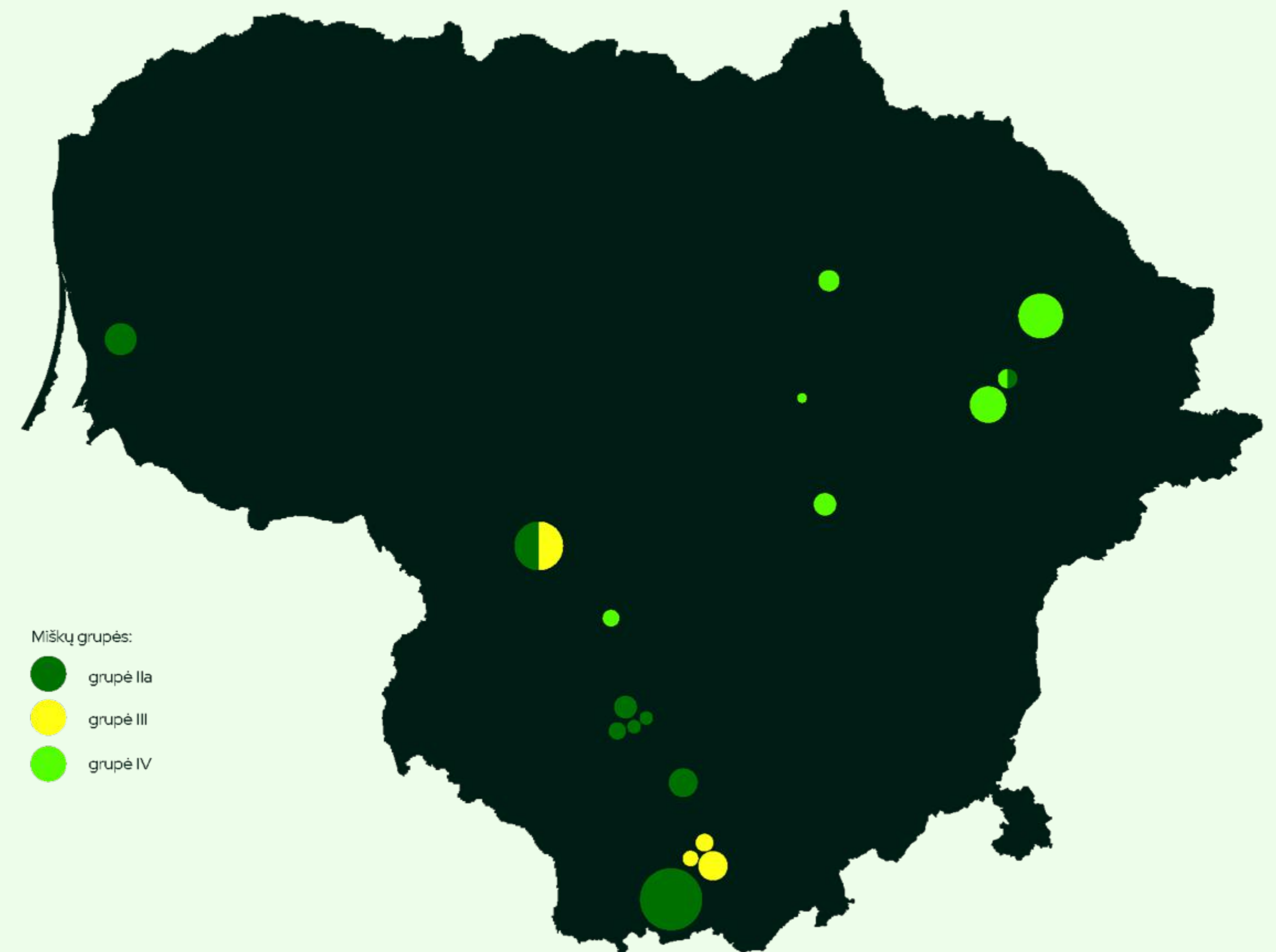
2023 m. praplėtėme globojamų miškų plotą iki **118,87 ha**, arba **18 miško sklypų**.

Buvo įsigyti 5 sklypai - net 61,79 ha būsimų sengirių:

- 27,5 ha sklypas Raigardo slėnyje, Druskininkų raj.
- 4,92 ha sklypas Užupiuose, Alytaus raj.
- 6,08 ha sklypas Šilininkuose, Šilutės raj.
- 1,9 ha sklypas Žiogeliuose, Druskininkų raj.
- 21,39 ha sklypas Rūstekoniuose, Jurbarko raj.

Kiekvienas miško sklypas atrinktas pagal 40+ biologinių, struktūrinių, teritorinių ir teisinių kriterijų bei, prieš įsigyjant aplankytas gyvai.

Visi pernai išpirkti miškai ribojasi su upėmis, o net 4 iš 5 yra prie Nemuno. Senieji miškai paupių šlaituose greičiausiai išliko dėl ūkininkavimui nepalankaus sudėtingo reljefo.

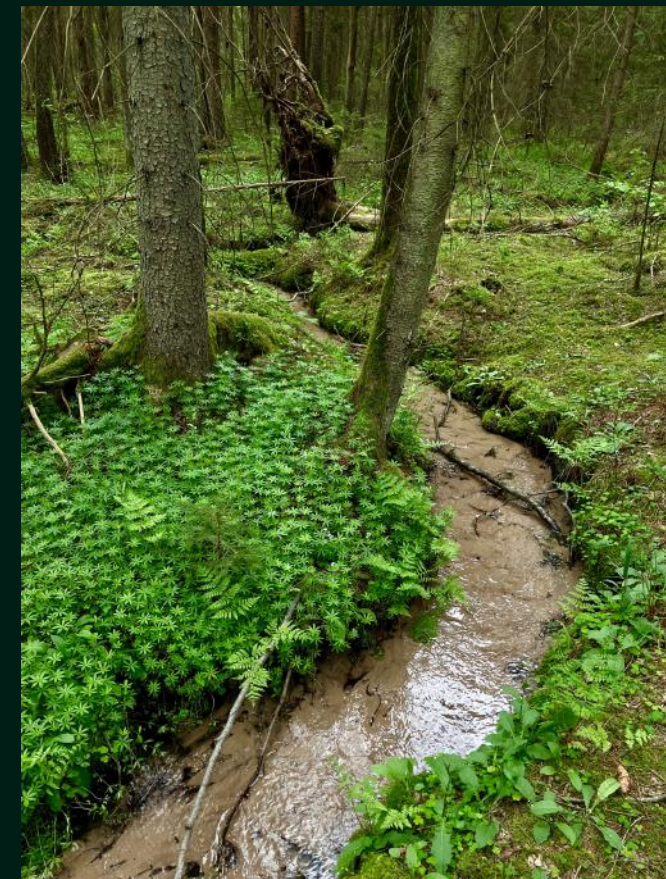

Miškas

Raigardo slėnyje

(Didžiausias vientisas fondo sklypas)

Vieta Druskininkų raj., Švendubrės miškų masyve

Plotas 27,5 ha

Istorija Tai didžiausias vientisas iki šiol išsaugotas sklypas kultūriškai ir gamtiškai ypatingoje vietoje – šalia Druskininkų esančiame Raigardo kraštovaizdžio draustinyje.

Legendomis apipintą Raigardo slėnį iš visų pusių supa pušynai, centre ošia Beržalpio miškas, gausu Nemuno senvagių ir upelių. Ornitologas Marius Karlonas vien šio slėnio teritorijoje yra užregistravęs apie 120 perinčių paukščių rūšių, o iš viso yra aptikęs per 160 skirtingų sparnuočių.

Prie išsaugojimo prisidėjo fondo bendruomenė: parėmusieji 2022-aisiais – skyrę savo GPM dalį, nuolatiniai rėmėjai, verslas, taip pat – aktyviai atsiliepę į kvietimą prisidėti. Viso – virš 1230 žmonių ir virš 30 verslo organizacijų.

Miškas Auga biologiškai itin vertingi medynai: 161 m. eglynas bei 150 m. pušynas, o vidury sklypo tekantį upelį juosia brandūs juodalksniai. Leidžiant miškui ir toliau natūraliai vystytis, jame tik daugės grybų, kerpių, bestuburių rūšių, susijusių su gyvastinga mediena. Sklype išskirta H1 buveinė – Požeminės olos, vandenys ir smegduobės, Europos Bendrijos svarbos buveinė 9010 – Vakarų taiga.

Kadangi tai didelis vientisas sklypas, toks miškas geriau palaikys ekologinių sąlygų stabilumą, svarbų rūšių išlikimui. Ir nors miškas priklauso saugomai teritorijai ir yra II miškų grupės, fondo globoje bus nevykdomi visiškai jokie kirtimai.

Užupių miškas

Vieta Alytaus raj., Užupių k., Sudvajų miško masyvas

Plotas 4,92 ha

Istorija Šis sklypas pateko į fondo globą dėka aktyvios vietinės bendruomenės. Siūlymas atėjo iš vietinio girininko, buvo įvertintas ir atrinktas fondo mokslininkų kaip potenciali sengirė ir įsigyta „Žalia giria“ 2023 metų paramos iniciatyvos dėka.

Miškas Užupių miškas priklauso II miškų grupei. Jis yra išsidėstęs Tolupės ir Alovės upių šlaituose – ten gausu šaltinių, upelių, upeliukų. Netoliese, kitoje upelio pusėje, unikalus gamtos objektas – Alovės atodanga, kur yra gerai matomas moreninis lūžis. Miškas įspūdingas, nors žmogui sunkiai praeinamas dėl išvartų, šlaitų, šaltinių, upės vingių, mažesnių atodangų, senvagių, šiais panemunio slėniais keliauja briedės su jaunikliais.

Miške vyrauja pušys, eglės, juodalksniai, 90-100 metų beržai. Šlaituose atsiranda klevų, ąžuolų ir skroblų. Gausu gyvastingos medienos. Dalyje sklypo galima rasti ir kiek atviresnį ruožą – mažą, atvirą, šlapią pievą.

Aplinkiniai miškai taip pat vertingi, juose nevykdoma ūkinė veikla. Užupių miške yra išskirtų buveinių: Europos Bendrijos svarbos 9050 – Žolių turtingi eglynai, kertinė miško buveinė C1 – šlapiji juodalksnynai.

Šilininkų miškas

Vieta Šilutės raj., Pangirių, Šilininkų k.

Plotas 6,08 ha

Istorija Tai pirmasis miško sklypas, kurį fondas globojimui įsigijo Vakarų Lietuvoje. Šis miškas – prie Veiviržo upės, netolies Pangirių, Šilininkų, kaimų Šilutės rajone. Netolies kultūrinė vertybė – Šilininkų kaimo evangelikų liuteronų senosios kapinės. Ši ateities sengirė įsigyta „Mano Bankas“ 2023 metų paramos dėka.

Miškas Tai IIA miško grupės sklypas, kurio išskirtinumas – net 800 m besitęsianti Veiviržo upelio pakrantė, su turtingais įvairiarūšiais šlaitų lapuotynais. Miškui iki gūdžios sengirės dar teks subręsti, bet jau dabar yra seno miško elementų: stuobrių, virtėlių, šimtmetį švenčiančių ąžuolų, brandžių drebulių, liepų, beržų, baltalksnių. Su vandens telkiniais besiribojantys miškai išsiskiria itin didele savitų mikrobuveinių ir biologinės įvairovės gausa. Pakrantėje esanti stambi negyva mediena gauna sąlyginai daugiau drėgmės ir saulės, kas sudaro palankias sąlygas įsikurti išrankesnėms vabzdžių, kerpių, grybų rūšims.

Išsaugoto miško vietoje ne tik medynas, bet ir visa upelio pakrantė bus palikta savaiminiam vystymuisi – taip medžių virtuoliai ir šaknys taps puikia slėptuve ir nerštaviete saugomoms Veiviržo hidrologinio draustinio žuvų rūšims bei ūdroms. Miško šlaituose ramia sąžine urvus galės raustis bebrai. Sklypui išskirtinumo suteikia ir regione negausaus visžalio šiurkščiojo asiūklio sąžalynai.

Miškas patenka į Veiviržo ir Šalpės upės slėnių teritoriją ir priklauso saugomai teritorijai – Veiviržo ichtiologiniam draustiniui (zoologinis-ichtiologinis; buveinių apsauga). Nedidelė dalis sklypo – pieva (0,4 ha).

Žiogelių miškas #3

Vieta Druskininkų raj., Žiogelių ir Randamonių k.,

Plotas 1,9 ha

Istorija Tai jau trečiasis sklypas, formuojantis jau 7,74 ha vientisą masyvą Dzūkijos Dainavos girioje, prie pat Nemuno, šalia Žiogelių etnografinio kaimo, viename iš vertingiausių masyvų. Šių miškų išsaugojimas užtikrina šioje Nemuno pakrantėje ne tik brandžių miškų ir šlaitų bioįvairovės, bet ir vietinių vandens gyventojų – ūdrų, bebrų, kitame krante perinčių jūrinių erelių – apsaugą.

Vieta įspūdinga – ir nors pasivaikščioti ten iššūkis dėl reljefo, iš to ir visas gražumas bei bioįvairovės gausa. Šiaurinė sklypo dalis leidžiasi ir neria į Nemuną, reljefas kyla ir leidžiasi, per sklypą vingiuoja griova, gausu šaltinių.

Išsaugoti šio miško #3 sklypą dosnia parama padėjo ilgametis filantropas gydytojas Mykolas Dumčius.

Miškas Miškai priklauso Dzūkijos nacionaliniam parkui, Paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms, Natura 2000, išskirtos Kertinės Miško Buveinės – šarmingos žemapelkės, sausieji viržynai, Europos Bendrijos svarbos buveinės – žolių turtingi eglynai ir aliuviniai miškai, Lietuvai svarbi prioritetinga buveinė. Daliai pušyno 130–140 metų, eglyno – apie 120 metų. Brandus medynas ir jo gyvastinga mediena praturtins genijų gausą bei įvairovę vietovėje.

Miške gausi sporinių induočių flora, pirminės apžiūros metu užfiksuotos šešios paparčių rūšys: paprastasis blužniapapartis, kelminis papartis, smailialapis papartis, plaukuotasis papartuolis, trikampus tikrapapartis, paprastoji šertvė. Griovoje pastebėti ir paparčių gametofitai.

Šis miškas nepriklauso draustiniui, kirtimų grėsmė buvo reali – su fondo sklypais besiribojantis miškas 2021–2022 žiemą buvo iškirstas plynai.

Rūstekonių Bajorkalnio miškas

Vieta Jurbarko raj., Rūstekonių k.

Plotas 21,39 ha

Istorija Tai vienas didžiausių Sengirės Fondo saugomų miškų. Šis mišrus ir šlaitais nusėtas miško plotas išsaugojimui išpirktas nuolatinių privačių fondo rėmėjų ir daugiametio verslo rėmėjo Žalia Giria (Gelsva) paramos iniciatyvos dėka.

Fondo ambasadoriaus, istoriko Vykinto Vaitkevičiaus teigimu, šis miškas reikšmingas ir istoriniu požiūriu, nes apima visą Bajorkalniu vadinamą aukštumą prie Nemuno ir Armenos santakos. Pirmosios Lietuvos Respublikos laikais Bajorkalnis buvo saugomas kaip piliakalnis, o šiandienos vertinimu, kovų su Vokiečių ordinu metais jis lietuvių buvo naudojamas kaip žvalgakalnis; XVI–XVIII a. į sueigas čia, matyt, rinkosi Veliuonos valsčiaus bajorai. Apie Bajorkalnį užrašyta įvairių legendų, dar prieš pusę amžiaus ant paties kalno vykdavusios vietos šokių vakaronės, o šiandien šiuo mišku vinguriuoja piligriminis šv. Jokūbo kelias Vakarų Lietuvoje.

Miškas Vidurio Lietuvoje esantis miškas yra Panemunių regioninio parko dalis ir iki gilios sengirės jam dar teks pabręsti, tačiau mišrus miškas su daugybę šlaitų jau dabar išsiskiria savo topografija ir biojvairove.

Didelė dalis (40%) sklypo priklauso Armenos geomorfologiniam draustiniui – Vakarinėje sklypo dalyje teka Armenos upelė, o kitoje pusėje atsiveria Armenos atodangos. Lankantis miške aptikta žebenkščių, lapių, stirnų, elnių, šernų pėdsakų. Jau ir dabar galima aptikti pusamžių ir bręstančių baltalksnių, beržų, klevų, liepų, ažuolų bei pušų. Pietvakarinėje miško sklypo dalyje yra išskirta Europos Bendrijos svarbos buveinė – skroblynas – itin unikali Lietuvai.

Balbieriškio miškuose su fondo globėja dr. Birute Galdikas

„Dalis tokių nuostabių miškų turėtų likti visiškai neliečiami. Tačiau taip pat svarbu, kad žmonės galėtų pamatyti šį grožį“ – su didžiule atida ir meile dairydamosi fondo globojamame Balbieriškio ažuolyne kalbėjo jau penkiasdešimt metų gamtosaugoje dirbanti prof. Birutė Marija Galdikas.

Miškų globojimas

Kas daroma su fondo globojamais miškais? Nieko. Jiems leidžiama natūraliai vystytis ir bręsti be žmogaus įtakos.

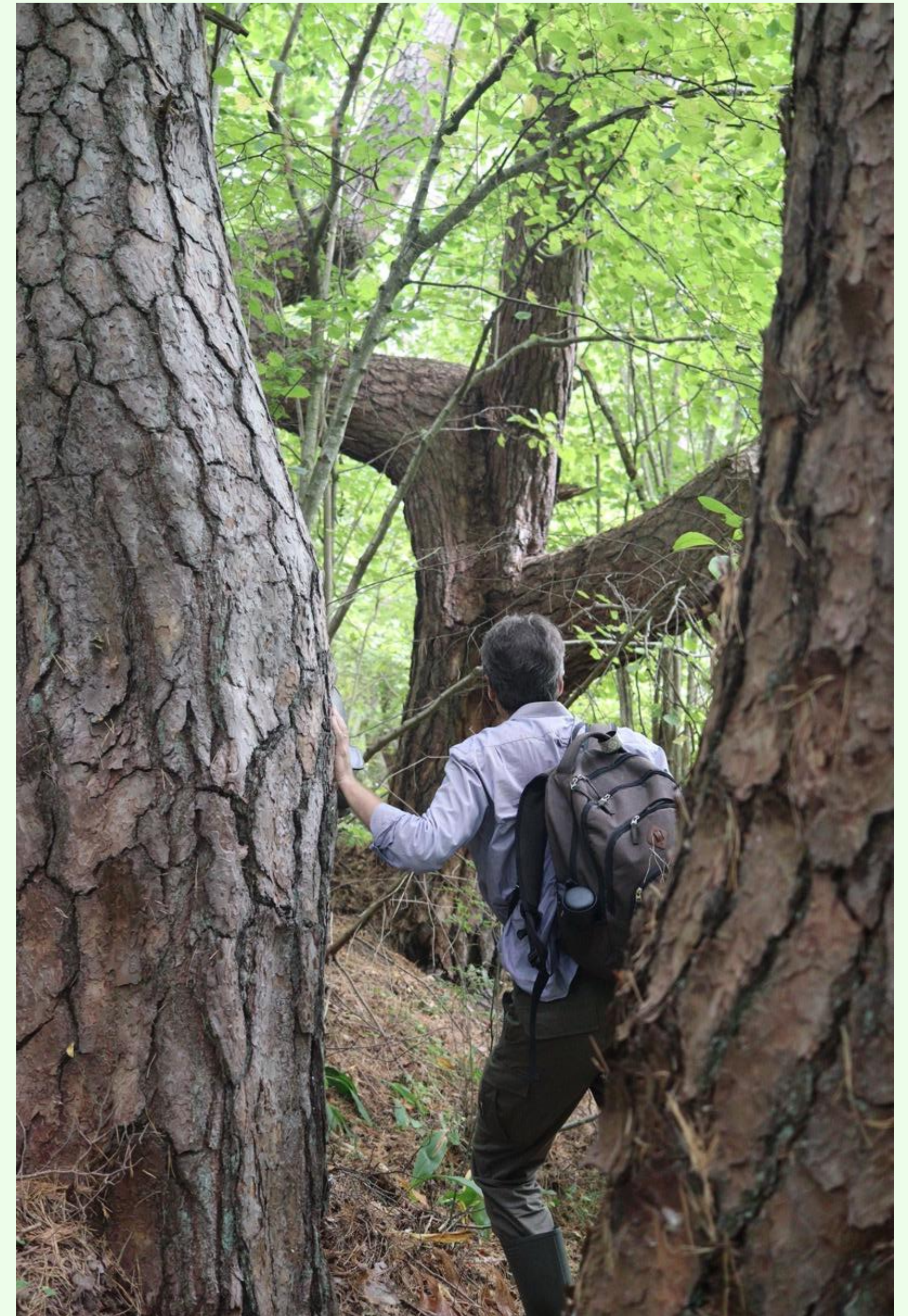
Vienintelės šiuose miškuose vykstančios veiklos – apsauga ir pažinimas: būklės monitoringas, buveinių ir indikatorinių, retų, saugotinių rūšių registravimas, kitokie moksliniai tyrimai, edukacinės išvykos, fotografavimas ar filmavimas. Visą tai daroma gamtosaugiškai bei atsižvelgiant į konkretaus miško biologinį jautrumą.

Siekiant užtikrinti, kad nedaromas joks žalingas žmogaus poveikis gamtai, vykdomas nuolatinis būklės monitoringas – kiekvienas iš sklypų periodiškai aplankomas priskirtų atsakingų asmenų – **apeivių**, kurie lankydami apžiūri mišką, įvertina jo būklę, fotografuoja, duomenis fiksuoja bendroje sistemoje.

2023 m. fondo miškus prižiūrėjo **16 apeivių**.

2023–ais inicijuotas **medžioklės uždraudimo** fondo miškuose procesas.

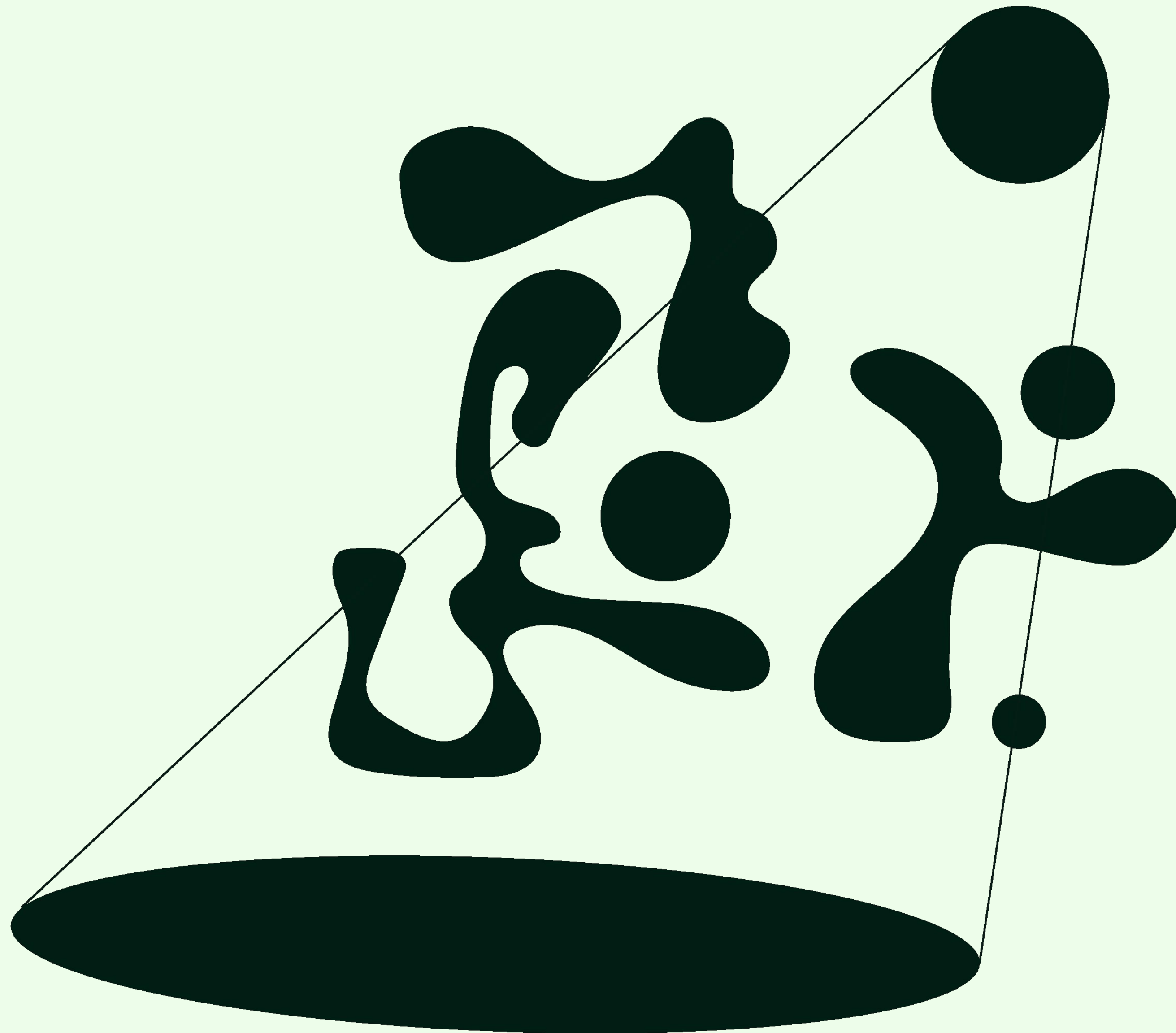
2023–ais pradėtas ir filantropų dėka išsaugotų **miškų vardinis ženklinimas**.

Švietimas ir mokslas

„Žmogus saugo, kai myli, o myli –
kai pažįsta.” – Mindaugas Survila

Švietimo ir mokslo veiklos, 2023 m.

26 edukacinės paskaitos, pranešimai, filmo peržiūros verslui, visuomenei, vaikams, užsienio organizacijoms ir fondo bendruomenei.

15 edukacinių išvykų į senuosius miškus su mokslininkais fondo bendruomenei, rėmėjams.

50+ edukacinio turinio straipsniai, postai socialinėse medijose, medžiaga projektams.

Monišchio miške atlikti išsamūs moksliniai tyrimai – dirvožemio kasinys (šurfas) bei rūšių identifikavimas.

Edukacija vaikams – pradėta kurti nuotolinė senųjų miškų pažinimo programa įvairaus amžiaus vaikams.

Dirvožemio kasinys Moniškio miške

2023 m. vasarą mokslininkai dr. Ričardas Skorupskas bei dr. Jonas Volungevičius čia atliko dirvožemio tyrimą, iškasdami 1 metro šurfą. Tyrimas parodė šios vietovės unikalumą – **šis miškas, jo žemė niekuomet neliesta žmogaus veiklos. Tai išlikęs natūralus, itin sveiko, derlingo dirvožemio pavyzdys ir saugotinas gamtinės informacijos fondas.**

Tyrimas patvirtina, kodėl ši neliesta natūrali dirvožemio ir seno miško ekosistema tokia gausi bioįvairove – pastaraisiais pora metų mokslinių ekspedicijų metu fiksuota daugybė retų, saugotinų rūšių, įskaitant 2022-ųjų vasaros unikalų dr. Redos Iršėnaitės radinį – pasaulyje itin retą ir sparčiai nykstančią grybų rūšį – mėlynlakštę mažasporę (*Baespora myriadophylla*).

Viso miške registruota **virš 120** grybų, kerpių, augalų, gyvūnų rūšių.

Edukacinis turinys – svarbiausi projektai (I)

Žievėgraužis tipografas – kertinė miško ekosistemų rūšis: mokslininko entomologo dr. Eduardo Budrio bei botaniko dr. Ainio Pivoro dėka įvairiose medijose iškomunikuotos įžvalgos apie šį vabalą ir jo svarbų vaidmenį miškuose. Nuorodos: [FB1](#), [FB2](#), [LRT](#), [15min](#).

Pušies gyvybės ciklas – iliustruota edukacinė serija apie pušies svarbą ekosistemoms skirtingu jų gyvenimo laikotarpiu – nuo jaunos pušelės iki 400-mečio stuobrio ar virtėlio. Iliustravo Eglė Plytnikaitė, turinys – Mindaugas Lapelė, Mindaugas Survila. Nuoroda į [serijos pradžia](#).

Edukacinė paskaita „Kaip keičiasi mūsų miškai?“ – fitocenologo Vytauto Uselio paskaita fondo bendruomenei apie miško raidą – kaip jie formavosi iki šiol, kas lemia seno miško raidos kryptį, kokios Lietuvos miškų raidos tendencijos, kaip atrodys Sengirės fondo miškų ateitis.

Edukacinis turinys – svarbiausi projektai (II)

Medžiaga Vaikų miško paviljonui Venecijos architektūros bienalėje – ačiū projekto kuratoriams,

kad Sengirės fondas galėjo prisidėti turiniu apie senuosius miškus bei situaciją Lietuvoje. Daugiau apie projektą „Neringos miško architektūra“ svetainėje.

„Miškai ir Kvapai – pokalbis apie kvapus, sengirių svarbą ir naudą“ – diskutuoja miško maudynių gidė

Mila Monk, „Kvapų namai“ parfumerė Ina, botanikė dr. Radvilė Rimgailė-Voicik ir fondo valdybos narė Rimantė Paulauskaitė-Digaitienė. Pokalbis Youtube.

Edukacinė programa vaikams – pradėta kurti

nuotolinė senųjų miškų pažinimo programa įvairaus amžiaus vaikams „Sengirė yra pasaka“. Pradžia 2024 m.

WHAT IS AN OLD-GROWTH FOREST?

While there is no formally adopted definition of what constitutes an old-growth forest in the EU, it is generally considered to be a forest that has reached natural maturity and has some of the characteristics intrinsic to primary forests:

- many large, old trees;
- abundant life-supporting dead wood at various stages of decay;
- mixed-age stand composition;
- plentiful disturbance-sensitive plant, animal and fungal species

It is a naturally-regenerating forest providing food and habitats to thousands of species of plants, animals, fungi, microorganisms and bacteria, growing over hundreds of years with minimal (if any) human intervention.

In Lithuania, forests are generally considered old-growth when they are approximately 200+ years old. Scientists use bio-indicators, such as the presence of certain species of fungi, invertebrates, lichen or plants, and other factors, to determine the maturity of a forest.

However, old-growth forests are not the same as primary forests, which refer to naturally-regenerated forests consisting of native tree species that have remained undisturbed by anthropogenic activities. Such forests are critically scarce in Europe.

IT IS A NATURALLY REGENERATING FOREST, COMPOSED OF DIVERSE SPECIES AND TREES OF DIFFERENT AGES AND STAGES OF LIFE AND DEATH. IT IS WHERE AT LEAST TWO SUCCESSIVE GENERATIONS OF TREES HAVE GROWN OVER SEVERAL HUNDREDS OF YEARS WITHOUT DIRECT HUMAN INTERVENTION (APPROXIMATELY 200 YEARS IN LITHUANIA).

Some small fragments of naturally-regenerating uncultivated forests remain in Lithuania. The Ancient Woods Foundation works to protect these invaluable ecosystems for future generations.

TO DATE, THE ANCIENT WOODS FOUNDATION HAS PROTECTED 84.5 HECTARES* (14 FORESTS / 29 FOREST HABITATS).

*Nearly 40 ha of these are group IV forests designated for commercial forestry.

WHERE CAN YOU SEE AN OLD-GROWTH FOREST? (LIVING) DEAD WOOD

The old-growth forests that do survive in Europe are also exceptionally rare, small and fragmented. These forests represent below 3% of the total forest territory of the EU. Despite the small extent, primary and old-growth forests are of crucial importance to biodiversity and the Earth's climate.** In many cases, these forests are highly fragmented and not protected for conservation, and are thus at high risk of logging and deforestation.

Currently, such reserves make up just 1.2% of Lithuania's forest territory (0.4% of the country's territory), with the average age of their stands being just 68.5 years.***

SMALL FRAGMENTS OF FOREST CAN STILL BE FOUND IN WHICH THE AVERAGE AGE OF TREES MAY REACH UP TO 200 YEARS OLD.† BUT THESE MAKE UP ONLY A FRACTION OF ONE PERCENT OR 0.0009% OF LITHUANIA'S TERRITORY, YET OLD-GROWTH FOREST ECOSYSTEMS SUPPORT OVER 15,000 DIFFERENT SPECIES.

Most species of invertebrates, fungi and lichen that are protected in Lithuania are found exclusively in forest habitats.

(LIVING) DEAD WOOD IS A DYNAMIC SYSTEM WITH CONTINUOUSLY CHANGING CHARACTERISTICS, PROVIDING NUMEROUS ECOLOGICAL FUNCTIONS, NICHES AND MICROHABITATS.

One of the main reasons for their decline is the lack of old trees of various species and at different life stages, as well as a significant lack of dead wood.

The absolute majority of forests in Lithuania (and Europe) are grown and managed for timber production.

Managing forests as monocultural plantations cannot provide the necessary conditions required to establish a fully-fledged, biodiverse forest ecosystem.

LIVING TREES, SNAGS, STUMPS AND DEAD WOOD – ALL TREES GO THROUGH THESE STAGES, AND EACH STATE IS CRUCIAL FOR DIFFERENT SUCCESSIVE INHABITANTS OF THE FOREST.

A TREE PLANTATION IS NOT A FOREST

Rare, protected species require stable, yet slowly-changing conditions – characteristics unique to old-growth forests. As a result of mass felling, many species are in rapid decline and face extinction. Due to the lack of (living) dead wood alone, around 80% of insect species and many species of fungi are in danger of extinction. These endangered species are essential components in the web of life within the forest, providing food and habitat to a whole community of plants, animals and microbes.

Evenly aged, single-species trees that dominate commercial forests provide a quick turnaround of timber, but not without a cost to biodiversity.

Factors such as the species of tree, spatial organisation and implied lifespan, are usually pre-determined and adapted to fit the machinery used to harvest the timber, turning the forest into a factory for wood. The prevailing use of clear-cutting to harvest timber causes the soil to be depleted. Furthermore, without the support of older trees and their companion species, trees are prone to disease, so fungicides and insecticides are required to sustain yields. The proliferation of monoculture tree plantations alongside the use of intensive management methods poses a global threat to biological and chemical diversity.

FOREST STRUCTURE

- Ecological niches and assemblages: dynamic mosaic of ages, species composition and disturbance
- The potential to self-regenerate (presence of undergrowth, seedlings)
- Diversity of micro-habitats determined by the presence of living (organic) and non-living factors, such as:
  - Varied terrain (slopes, cliffs, humbils, hills, micro-terrain)
  - Diverse soil composition
  - Diverse hydrology and its capacity to regenerate
- Canopy architecture of different dominant tree species
- Edges (open areas within forest)
- Significant volume of exceptionally old and large trees
- Presence of large volume of (living) dead wood in different forms and stages of decay
- Presence of historical old-growth forest masses
- Evidence of successive habitat stages (as close as possible to the peak culmination/diversity of the species composition, i.e. few pioneer species)

BIODIVERSITY

- Presence of exceptionally rare old-growth forest non-tree species, including their breeding and feeding places (nests, burrows, caves, bathing spots, etc.)
- Presence of protected old-growth forest species, their numbers and levels of abundance, including:

– Species listed in 'List of extinct and endangered species of Lithuania'

- Species and habitats protected under the European Union's Birds and Habitats Directives††
- Indicative species of key forest habitats, listed under the European Union's Forest Habitats umbrella.

– Biotic (impacting living organisms: insects, fungi, bacteria, etc.) and abiotic (chemical factors and atmospheric and weather phenomena: precipitation, wind, frost, etc.) effects and other potential factors that may impact the forest

– Possible negative anthropogenic factors, i.e. the effects of nearby economic, industrial and agricultural activities

- Forest management projects and plans that determine land use
- Land taxes and price
- Other legal documents stipulating possibilities for the future protection of the site's biodiversity

TERRITORIAL LEGAL

- Protected area status: types of forests that fall under the category of state-protected forests, or are otherwise inventoried as valuable forest territories by the EU and other international bodies
- The status of surrounding sites, and the potential to create buffer zones, depending on the type and use group of the forest, the owners, etc.
- Site location in relation to the overall network of Lithuanian forests and protected areas. Potential for establishment of migration corridors

OLD-GROWTH FORESTS ARE NOT ONLY OASES OF LIFE PROVIDING REFUGE TO THOUSANDS OF DIFFERENT SPECIES, BUT ALSO CRUCIAL ECOSYSTEMS REGULATING THE CLIMATE AND INFLUENCING THE QUALITY OF THE AIR WE BREATHE AND THE WATER WE DRINK, BINDING US TOGETHER IN A WEB OF LIFE.

FOREST PLATE ACQUIRED BY ANCIENT WOODS FOUNDATION

0.5ha 27.5ha

IT IS NOT A PLANTATION WHERE MONOCULTURES OF TREES ARE ORGANISED IN GRIDS TO BE EXTRACTED AND SOLD AS WOOD PRODUCTS, BUT A PLACE WHICH RESEMBLES A FOREST FROM THOUSANDS OF YEARS AGO – BEFORE IT WAS INDUSTRIALISED AND MANAGED TO SERVE PARTICULAR HUMAN NEEDS AND VALUES.

Unless otherwise stated, maps, research, text and drawings: Gabrielė Griškaitė
Design: Monika Janulevičiūtė
Copywriting: Gema Lijev, James Neim Publisher: Kovaspa
Edition: 1100

Published on the occasion of the CHILDREN'S FOREST PAVILION at the 18th International Architecture Exhibition – La Biennale di Venezia 2023

Organized by: Neringa Forest Architecture
Supported by: Nida Art Colony of Vilnius Academy of Arts
Lithuanian Council for Culture

LITHUANIAN COUNCIL FOR CULTURE

Table with number of saproxytic species dependent on old-growth ecosystems (dead-wood):
Data relates to inventories, and not enumerations from the database. The actual number of species is thought to be higher. Table adapted from research published in the Nordic Saproxytic Database (2018) by J. Stokland and E. Mejer.

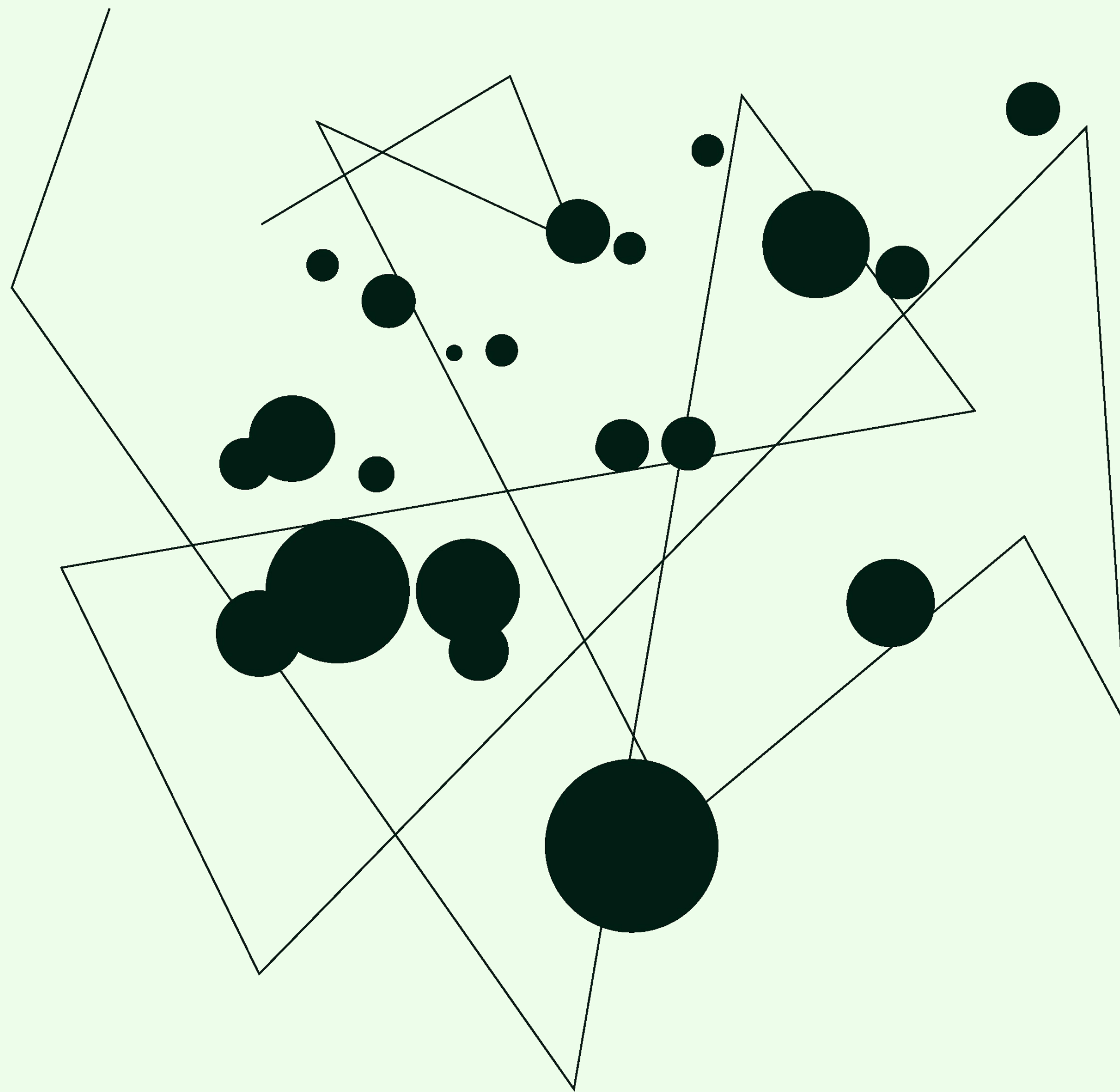
The map on the left represents Lithuania's forest cover, showing trees of all ages. The map on the right shows stands where the dominant tree age is 150 years or higher.

European Commission, Joint Research Centre, Barredo, J., Brotons, C., Teller, A., et al. Mapping and assessment of primary and old-growth forests in Europe. Publications Office, 2021. <https://data.europa.eu/doi/10.2740/797391>

Research by the Ancient Woods Foundation, 2019.

Veiklos poveikis
ir viešojo intereso
gynimas

Ekologinis poveikis biologinei įvairovei

118,87 ha globojamų senųjų miškų, apsaugotų nuo neigiamos žmogaus veiklos.

34 buveinės - 22 Europos Bendrijos svarbos bei 12 Kertinių Miško Buvėinių jau apsaugotos.

Saugomų miškų medynų amžius – nuo 60 iki 160 metų.

Šiuose miškuose gyvena retos, saugotinos, į Raudonąją knygą įtrauktos gyvūnų, augalų, kerpių, grybų rūšys, gausu natūralios, visai gyvybei palaikyti itin svarbios negyvos (gyvastingos) medienos, kuri – namai, maistas, trąša tūkstančiams skirtingų organizmų.

Ekologinis poveikis klimatui

~1367 t CO₂ - maždaug tiek tonų CO₂ sugėrė 118,87 ha senųjų miškų, nuo įsigijimo iki 2023 m. galo.

~47500 t C - maždaug tiek anglies augalijoje ir ypač dirvožemyje surakina 118,87 ha senųjų miškų.

Apie trečdalį klimato kaitos poveikio švelninimo tikslų galima pasiekti sustabdžius miškų nykimą, išsaugant, atkuriant juos.

Miškai - vieni pagrindinių ŠESD sugėrėjų. Mūsų regiono senųjų miškų 1 ha sugeria apie 6.25 t CO₂e per metus*.

Senieji miškai yra ir vienas svarbiausių užrakintos anglies (C) šaltinių - jų augmenijoje, o ypač dirvožemyje, užrakinta daugiau nei 400 tonų anglies kiekviename hektare**.

* Harris, N.L., Gibbs, D.A., Baccini, A. et al. Global maps of twenty-first century forest carbon fluxes. Nat. Clim. Chang. 11, 234-240 (2021). <https://doi.org/10.1038/s41558-020-00976-6>

** IPCC, NASA duomenimis.

Socialinis poveikis - edukacinis

>288 žmonių patyrė gilią edukaciją fondo išvykose į senuosius miškus su mokslininkais.

>1500 žmonių dalyvavo edukacinėse paskaitose ir pristatymuose.

>250 000 žmonių pasiekta edukaciniu ir informaciniu turiniu socialinėse medijose.

Žmogaus ir miško ryšys:

2023 m. Prigimtinės kultūros institutas, istoriko Vykinto Vaitkevičiaus iniciatyva, pateikė paraišką į Nacionalinį nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadą įtraukti Tradicinį žmogaus ir miško ryšį, kaip Lietuvai išskirtinai svarbią bei gyvą tradiciją. Sengirės fondas, kartu su kitomis organizacijomis, buvo vienas paraiškos pateikėjų.

2024 m. kovą ši vertybė oficialiai įtraukta į sąvadą.

Socialinis - ekonominis poveikis

Kiekvienas 1 Eur paramos* prisidėjo prie:
1,93 m² senųjų miškų išsaugojimo,
0,39 Eur socio-ekonominės vertės,
2,22 kg CO₂ sugėrimo,
77,40 kg anglies užrakinimo.

* - skaičiuojant poveikį, sukurtą panaudotos paramos, nuo fondo įkūrimo iki 2023 metų pabaigos.

237 tūkst. Eur – tiek iš viso 118,87 ha senųjų miškų plotas jau sukūrė socio-ekonominės naudos. Skaičiuojama nuo sklypų įsigijimo iki 2023 m. pabaigos, remiantis fondo atliktu analizės projektu. 1 hektaro senojo miško suteikiama socio-ekonominė nauda – apie 1107 Eur per metus.

Viešojo intereso gynimas. Socialinis poveikis

2023 m. Sengirės fondas prisijungė prie Girių spiečiaus* ir kartu su kitomis gamtosaugos NVO kreipėsi į institucijas.

#RestoreNature ES Gamtos atkūrimo reglamento patvirtinimas. 2023-03-14, [NVO kreipimasis](#). Poveikis: priimta.

Kreipimasis dėl saugomų teritorijų įstatymo. 2023-05-16, [NVO kreipimasis](#). Poveikis: institucijų reakcija, aptarimai, korekcijos.

Kreipimasis dėl LR miškų įstatymo projekto. 2023-07-31, [NVO kreipimasis](#). Poveikis: institucijų reakcija, aptarimai, korekcijos.

Kreipimasis dėl valstybinių miškų pagrindinių miško kirtimų normos padidinimo. 2023-08-17, [NVO kreipimasis](#). Poveikis: norma nepatvirtinta.

Kreipimasis dėl plyniams sanitariniams kirtimams išduotų leidimų. 2023-11-04, [NVO kreipimasis](#). Poveikis: institucijų reakcija, laikinas pristabdymas.

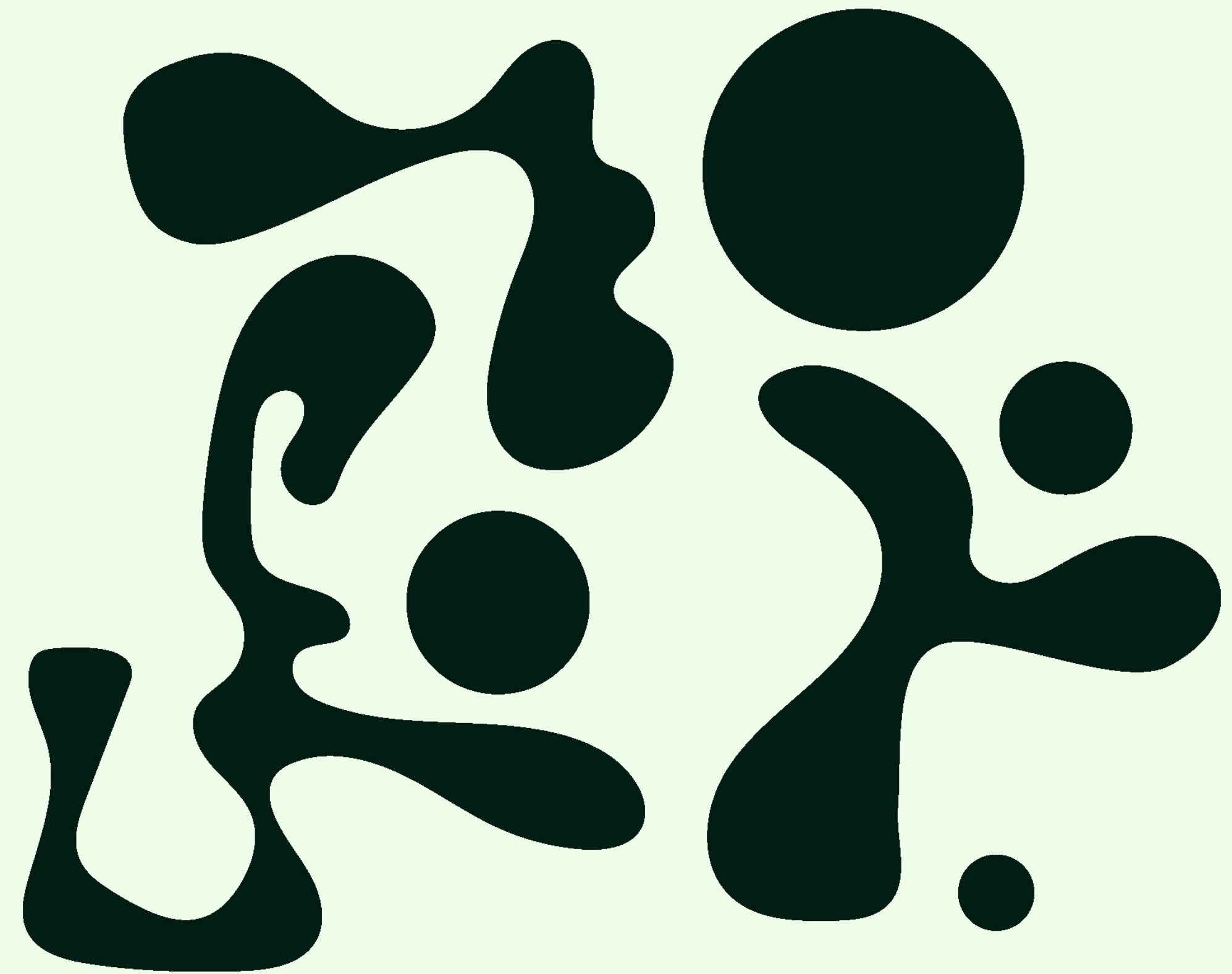
* Girių spiečius – organizacijų ir žmonių sambūris, siekiantis gamtiniu, socialiniu ir ūkiniu požiūriais subalansuotos miškų politikos.

Bendruomenė

Rėmėjai, partneriai, komanda

Saugantys miškus finansine parama

Bendruomenė

- Virš 600 žmonių parėmė tiesiogiai, iš jų – bent 233 remia nuolat;
- 856 skyrė dalį savo GPM;
- prisidėjo net 4 mokyklų bei kitos bendruomenės;
- aktyviai pradėta aukoti per taromatų sistemą.

Filantropai

- Gyd. Mykolas Dumčius;
- Aušra Surantienė;
- Rūta Meilutytė;
- Daiva Černytė;
- Feliksas Abrukauskas;
- Justina Jurkevičienė;
- Matas Valius Ramoška;
- Remutė Židonienė;
- Rytis Martikonis;
- Remy Salters;
- Saulius A. Kulakauskas.

Veršlas

- 2023 m. prie fondo misijos prisijungė įspūdingai daug – net 57 įmonės ir organizacijos, iš jų 12 – tęsia paramą jau ne pirmus metus;
- 4 verslo organizacijos teikė paslaugas neatlygintinai;
- 6 organizacijos – partnerės rėmimuose, advokacijoje, komandos stiprinime.

Ačiū bendruomenei - 2023-ųjų rėmėjams:

A. Fonseca	Andrėja Žilytė	Aurelija Kavaliauskaitė	Dalia Kalinauskienė	Eglė Kizelevičė	Evita Grušaitė	Gintvilė Giedraitienė	Ignas Mozūraitis	Jonas Balys
Abdul Metin Ogurlu	Andrius Jankauskas	Aurelija Paškonytė	Dalia Medeikė	Eglė Mickevičiūtė	Feliksas Abrušauskas	Gytė Gerulaitytė	Ignas Paplauskas	Jonas Ignatavičius
Adelė Jaškūnaitė	Andrius Kavaliauskas	Aurimas Malinauskas	Dalia Palkuvienė	Eglė Pankaitė	Gabija Enciūtė	Goda Sodeikaitė	Ignas Siniauskas	Jonas Jurgaitis
Adomas Rutkauskas	Andrius Matuliauskas	Austė Maironytė	Danutė Mikolaitienė	Eglė Rubinienė	Gabija Jurevičiūtė	Goda Varneckaitė	Ilona Stanevičiūtė	Jonas Katauskis
Agata Mackevičiūtė	Andrius Peštenis	Austė Minkauskienė	Darius Narmontas	Eglė Šeikienė	Gabija Radžiūtė	Gražina Kreivėnaitė	Ina Kasputienė	Jonas Tertelis
Agnė Alminaitė	Andrius Ramonas	Austėja Černiauskaitė	Daumantas Toleikis	Eglė Vektarytė	Gabija Strockytė	Gražina Žilinskaitė	Indrė Bagdonaitė	Jonė Buslavičiūtė
Agnė Biliūnaitė	Andrius Ulinskas	Austėja Milvydaitė	Deima Sakevičiūtė	Eglė Vilutienė	Gabija Zymonaitė- Vaičiulė	Greta Alsytė	Indrė Bareikienė	Jorintė Volungevičienė
Agnė Bražinskaitė	Andrius Valiukevičius	Austėja Šimkutė	Deividas Arbačiauskas	Eglė Vinikaitė	Gabrielė Grabienė	Greta Avalasevičiūtė	Indrė Gaigalienė	Jovita Zubkė
Agnė Giraitytė	Andželika Vežbavičiūtė	Austėja Vaišnoraitė	Deividas Dėdelė	Eimantas Remeikis	Gabrielė Jerosinė	Greta Čepkauskaitė	Indrė Kairytė	Julija Dudutė
Agnė Našlenienė	Aneta Šlekytė- Kaminienė	Aušra Batutienė	Deividas Jastrumskis	Elena Rozukaitė	Gabrielė Lukošiuūtė	Greta Giedraitytė	Indrė Leskauskaitė	Julija Osipova
Agnė Navickaitė	Antanas Muliulis	Aušra Imbrasaitė	Diana Naruševičienė	Elona Lovcikienė	Gabrielė Učkuronytė	Greta Grebliauskienė	Indrė Olendraitė	Julija Stunžėnaitė
Agnė Tulabienė	Artūras Leitzinger	Aušra Kybartaitė	Diana Vaitkevičienė	Elvyra Jaroščiukaitė	Gabriella Žičkienė	Greta Kataržė	Ineta Šuopytė	Julija Šatkauskaitė
Agota Musteikytė	Arūnas Dulaitis	Aušra Saveraitė	Domantas Kuryla	Elzė Buslavičiūtė	Gailutė Vaikšnorienė	Greta Petrošiūtė	Inga Lukoševičiūtė	Jūratė Čėčetienė
Aida Bradauskaitė	Arūnė Ališauskaitė	Aušra Surantienė	Domantas Mizeikis	Elzė Laužikaitė	Gediminas Baranauskas	Greta Rožėnaitė	Inga Mrazauskaitė	Jūratė Radėnaitė
Aistė Araminaitė	Arūnė Simanavičienė	Aušra Žemaitienė	Dominyka Šutavičiūtė	Emilija Bernatonytė	Gediminas Kudirka	Greta Vaitaitytė	Inga Severaitė	Jurga Mozūrienė
Aistė Birietaitė	Arūnė Simanavičienė	Aušra Žičkienė	Dominyka Šimonis	Emilija Dulkė	Gediminas Žurauskas	Greta Varanavičiūtė	Inga Skirmantienė	Jurga Valainytė
Aistė Makackaitė	Arvydas Civilis	Aušrinė Čepėnaitė	Dominykas Vaitiekūnas	Emilija Jokūbauskaitė	Georgia Trivett / Allied Time USA	Gretė Maziliauskaitė	Ingrida Balasevičienė	Jurgita Jokubauskienė
Aistė Marija Giniūnaitė	Arvydas Miėldažis	Aušrinė Lasytė	Donatas Cinikas	Emilija Kimbaraitė	Gertrūda Sprindienė	Guoda Gražulytė	Ingrida Jotkaitė	Jurgita Krukonytė
Aivaras Palubinskas	Arvydas Šilinga	Aušrinė Petkevičė	Donatas Ferensas	Emilija Umbrasaitė	Giedrė Godienė	Gustas Tilvikas	Ingrida Kyguolytė	Jurgita Ratkevičiūtė
Akvilė Jurevičiūtė	Asta Abrutytė	Aušrinė Verbylaitė	Donatas Greičiūnas	Emonas Šabonas	Giedrė Lapinskienė	Gustė Brazauskaitė	Ingrida Leitans	Jurgita Talutytė
Akvilė Juškevičienė	Asta Kazakevičiūtė- Bankauskienė	Aušvyda Kulikauskienė	Donatas Murauskas	Erika Ratkevičiūtė	Giedrė Godienė	Gvidas Gedvilas	Ingrida Sarkanaitė	Justas Raibikis
Akvilė Liudžienė	Asta Milvydienė	Benas Nekrošius	Edgaras Baltrušaitis	Erikas Zuzevičius	Giedrius Balevičius	Ieva Buivydaitė	Ingrida Zinkevičienė	Justas Riabovas
Akvilė Mikulskienė	Asta Vaičiulytė	Birutė Turauskienė	Edgaras Dambrauskas	Ernesta Barzelienė	Giedrius Bielskis	Ieva Daužickaitė	Irena Grigas	Justas Samalius
Akvilė Pazarauskaitė	Asta Vaičiulytė	Brigita Čėpurnaitė	Edmundas Gerulskis	Ernesta Trainytė	Giedrius Bunevičius	Ieva Kaknevičiūtė	Irena Rapšėvičiūtė	Justas Vaišnoras
Albertas Jankauskas	Audrė Kubiliūtė	Česlovas Klinkevičius	Edmundas Petrušaitis	Ernestas Petrauskas	Giedrius Buslavičius	Ieva Mackutė	Irma Šlekytė	Justė Buslavičiūtė
Albina Ramančauskaitė	Audrius Kozminas	Daina Gončiauskienė	Edvardas Gegužis	Ernestas Petrauskas	Giedrius Martišius	Ieva Margytė	Iveta Klimavičiūtė	Justė Martinkėnaitė
Aleksas Ramaška	Audrius Matusevičius	Daina Motiejūnė	Edvardas Grušas	Ernestas Zaloga	Giedrius Pakalka	Ieva Matulė	Johanna-Kristin Lohrengel	Justė Šidlauskė
Aleksas Vinskas	Audrius Rutkauskas	Dainius Žiūra	Edvinas Liseckis	Ernestas Žilys	Ginta Liberytė	Ieva Staugaitė	Jokūbas Jurgelis	Justina Baliūnaitė
Algimantas Šutas	Audrius Urbonavičius	Daiva Balčiūnienė- Gavėnavičė	Edvinas Pocius	Eugenija Marija Sadzevičienė	Gintaras Digaitis	Ieva Šalnaitė	Jokūbas Kunigėlis	Justina Baranauskė
Algis Lankelis-Elvich	Augmantė Ališauskaitė	Daiva Chesonis	Edvinas Vaitkevičius	Eugenijs Orlauskas	Gintarė Bakūnaitė	Ieva Šeibelytė	Jolanda Truikienė	Justina Daunoravičiūtė
Alius Švedkauskas	Augustė Čiukšaitė	Daiva Černytė	Egidijus Norvila	Eva Juodytė	Gintarė Palkevičienė	Ieva Šulskutė	Jolanta Truikienė	Justina Jasinskė
Alma Kasperavičienė	Augustė Turčinavičiūtė	Daiva Maskoliūnienė	Egidijus Vosylius	Evaldas Narušis	Gintarius Leščiukaitis	Ieva Teodora Muliuolė	Jolanta Dapkūnaitė	Justina Jurkevičienė
Alma Riebždaitė	Augustė Turčinavičiūtė	Daiva Plerpaitė	Eglė Birbalaitė	Evandželina Petukienė	Gintautas Žigutis	Ieva Toropovaitė	Jolanta Kaminskienė	Justina Kurganaitė
Alvydas Jurgis	Augustinas Stankevičius	Daiva Šėrnaitė	Eglė Dapkevičiūtė	Evelina Vaitkutė- Padleckė	Gintė Marija Ivanauskienė	Ignas Balčiūnas	Jolanta Mizeikienė	Justina Levonaitė
Vaitkevičius	Auksė Bakanienė	Daiva Vežikauskienė	Eglė Juršytė			Ignas Kizelevičius	Jolita Palekaitė / Palekų šeima	Justina Sendravičiūtė
Anastasija Sobenkė	Auksė Miliukaitė		Eglė Juzėnaitė			Ignas Mikutis		Justinas Garbštas

>>>

Ačiū bendruomenei - 2023-ųjų rėmėjams:

Kamilė Ananevaitė	Laura Misiūnaitė	Marija Inesa Luneckaitė	Monika Ragulytė	Raimonda Marija	Rokas Gelažius	Simonas Jurgionis	Vaiva Ramanauskienė	Vilma Lazauskaitė
Kamilė Galkutė	Laura Petkutė	Marija Toropceva	Monika Skurvydė	Sagatauskė	Rolantas Remeikis	Simonas Niedvaras	Vaiva Sriubaitė	Vilma Noruvienė
Kamilė Pakevičiūtė	Laura Sirvydytė	Marijus Bandza	Monika Vaičiulytė	Raimondas Juodka	Roma Greičiūtė	Skaistė Girtienė	Valdas Povilaitis	Vilma Ramašauskaitė
Kamilė Vieželytė	Laura Tyrylytė	Marius Alyta	Nastė Ancikaitė	Raminta Lubienė	Romas Volungevičius	Solveiga Tuomaitė	Veslava Aganauskienė	Vilmantas Tamulėnas
Karina Ambrose	Laura Tunaitė	Marius Murnikas	Nelli Vitulskienė	Raminta Medvedevaitė	Ronaldas Kubilius	Stasys Mačiulskas	Vidas Morkūnas	Viltė Lapkovskienė
Karina Kandrotaite	Laura Vašurenkaitė	Marius Rimeika	Nerijus Čereška	Raminta Rusovičiūtė	Rosita Narkutė	Šarūnas Volungevičius	Vidas Vilčinskas	Viltė Šimanskaitė
Karolina Čižaitė	Laurynas Čičelis	Marius Ruginis	Nerijus Kutra	Ramūna Šukienė	Rosita Raziulytė- Kurauskienė	Šarūnė Avižienytė	Vikinta Černeckytė	Vincas Pocius
Karolis Lajauskas	Laurynas Vaitulevičius	Marius Valasevičius	Nerijus Mikšys	Ramūnas Deleckis	Rūta Balserytė	Šarūnė Budrė	Vyktintas Vaitkevičius	Virginija Gailienė
Karolis Ramanauskas	Lėja Virganavičiūtė	Martyna Bunikytė-Čiapė	Neringa Dambrauskienė	Ramūnas Paškevičius	Rūta Baškytė	Šarūnė Pečiukonytė	Viktorija	Vita Monkuvienė
Karolis Šliažas	Leonas Sabataitis	Martyna Mykolaitytė	Neringa Lopataitė	Ramunė Kizytė	Rūta Galinytė	Tadas Balza	Aleksandravičienė	Vitalija Jakštienė
Kasparas Laureckis	Leonidas Žiriakovas	Martynas Brazauskas	Neringa Thariani	Ramunė Zavistauskaitė	Rūta Meilutytė	Tadas Rakauskas	Viktorija Čepukienė	Vytautas Balčiūnaitis
Kasparas Pajarskas	Liepa Girskaitė	Martynas Butkus	Nijolė Skridailaitė	Ramutė Radėnienė	Rūta Saulytė- Laurinavičienė	Tadas Rickevičius	Viktorija Gendvilaitė	Vytautas Sakalauskas
Kastytis Janavičius	Lijana Comblick	Martynas Martišius	Nijolė Šomkienė	Rasa Bielskytė-Masiokė	Rūta Semeniukaitė	Tadas Stanikūnas	Viktorija Kazlauskaitė	Vytautas Savickas
Katažina Bitovt	Lina Ažubalienė	Martynas Počebutas	Nijolė Šulčaitė	Rasa Buslavičienė	Rūta Statkutė	Titas Aleksandravičius	Viktorija Lenkauskaitė	Vytautas Stašaitis
Kazimieras Gipas	Lina Disciplina	Martynas Sabaliauskas	Odeta Morkūnienė	Rasa Juodišienė	Salvija Mulevičienė	Tomas Aidėtis	Viktorija Matulevičienė	Vytautas Steiblys
Kęstutis Kapočius	Lina Kunickienė	Matas Valius Ramoška	Olga Kupina	Rasa Kalinauskaitė	Sandra Brazaitytė	Tomas Algirdas Galinis	Viktorija Senavaitytė- Gaudiešienė	Vytautas Vilėniškis
Klaudijus Kamarauskas	Lina Skukauskė	Mėta Bambalaitė	Olga Senkevič	Rasa Norkūnė	Sandra Veprauskienė	Tomas Gecevičius	Vilija Baksys Mori	Vladas Burokas
Kostas Trusas	Lina Šarlauskienė	Miglė Blaževičiūtė	Onutė Grigaitė	Rasa Rudzkytė	Saulius Antanas	Tomas Mačiulaitis	Vilija Eigminaitė	Zinaida Kovaliova
Kotryna Stankutė- Jaščemskienė	Lina Vyšniauskaitė	Miglė Krasauskaitė	Palmyra Bučkaitė	Reda Šegždienė	Kulakauskas	Tomas Tarabilda	Vilija Stremaitytė	Zita Brazienė
Kristina Abariūtė	Lina Zabinskaja	Miglė Paškevičienė	Patricija Marijauskaitė	Redas Rutkauskas	Saulius Pundys	Tomas Vitulskis	Vilijus Drevnickis	Žydrūnas Gaudiešius
Kristina Alejūnaitė	Liucina Mackialo	Miglė Staškevičienė	Paulė Tamašauskaitė	Remy Salters	Saulius Žemaitaitis	Ugnė Alsytė	Vilijus Gogelis	Žygimantas Čerškus
Kristina Andrašūnė	Liudvikas Petrauskas	Mykolas Brazaitis	Paulina Kozlovskytė	Remutė Židonienė	Renatas Turčinavičius	Ugnė Balčiūnaitė	Vilma Abramovič	Žilvinas Pajarskas
Kristina Butavičiūtė	Liutauras Breivė	Mykolas Dumčius	Paulina Mozūraitė	Renata Sagatauskė	Ričardas Barkauskas	Ugnė Barbora Starkutė		Živilė Elena Vėžienė
Kristina Karvelytė	Lolita Čepulytė- Stoškienė	Milda Adomavičienė	Paulius Barakauskas	Renatas Turčinavičius	Paulius Macijauskas	Ugnė Jančiulytė		
Kristina Lipskaja	Loreta Bilžienė	Milda Urbonaitė	Paulius Mikulskis	Ričardas Barkauskas	Paulius Narkevičius	Ugnė Rinkevičiūtė		
Kristina Mačanaitė	Loreta Katinaitė	Milda Žemaitytė	Paulius Mikulskis	Rima Zapereckaitė	Paulius Normantas	Ugnė Urbelytė		
Kristina Zaveckienė	Loreta Katinaite	Mindaugas Budginas	Paulius Narkevičius	Rimantas Micka	Paulius Žuklys Prieglius	Ugnė Vilkevičiūtė		
Laima Nausėdaitė	Loreta Markevičiūtė	Mindaugas Kojelis	Paulius Normantas	Rimantas Vaišnys	Petras Vilutis	Ugnius Raugalas		
Laima Surgautaitė	Loreta Pivoriūnaitė	Mindaugas Kuprionis	Paulius Žuklys Prieglius	Rimantė Paulauskaitė- Digaitienė	Pijus Mačiulis	Ugnius Zasimauskas		
Laimis Čepukas	Loreta Valaitienė	Mindaugas Paulavičius	Petras Vilutis	Rimantė Paulauskaitė- Digaitienė	Povilas Kairiūkštis	Ūla Balaševičiūtė		
Laimonas Vainoris	Lukas Gaižauskas	Mindaugas Šeškas	Pijus Mačiulis	Ringa Sauserytė	Povilas Tamošauskas	Ūla Staigytė		
Laimutė Mozūraitienė	Lukas Neimanas	Mindaugas Žukauskas	Povilas Kairiūkštis	Rytis Bigenis	Pranas Sebeika	Urtė Karklienė		
Laura Kerušauskaitė	Mantas Sladkevičius	Modestas Martišius	Povilas Tamošauskas	Rytis Martikonis	Raimonda Douglass	Urtė Sabutyte		
Laura Liutkė	Mantas Šiaučiūnas	Monika Drungilaitė	Pranas Sebeika	Robertas Aleksa	Raimonda Jankauskienė	Vaida Šnirienė		
Laura Lukošūnė	Mantas Žukauskas	Monika Kazlauskaitė	Raimonda Douglass	Robertas Lenartavičius		Vaiva Grainytė		
	Margarita Burkova	Monika Lašienė	Raimonda Jankauskienė	Robertas Navakas		Vaiva Jokužytė		
				Rokas Bernatonis		Vaiva Misiūnaitė		

Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazijos bendruomenė

Saulės Gojaus mokyklos Jupiterio klasė

Moksleivių ateitininkų sąjunga

Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijos bendruomenė

Taip pat - prisidėję skirdami dalį savo GPM, aukodami per taromatų sistemą ir parėmę per kitas bendruomenines iniciatyvas.

Gyd. Mykolo Dumčiaus ilgametė parama

Ačiū filantropui Mykolui Dumčiui, Vokietijoje gyvenančiam gydytojui, per dvejus metus paskyrusiam didžiulę, 36 tūkst. Eur paramą miškų Dzūkijoje, Žiogeliuose išsaugojimui.

„Meilė gamtai bei susirūpinimas dėl gamtai daromos žalos, didėjančio CO2 kiekio atmosferoje bei išmetamųjų dujų, vandens užterštumo. Norėjau prisidėti prie gamtos rekonstrukcijos ar bent jau išsaugojimo to, ką mes turime.

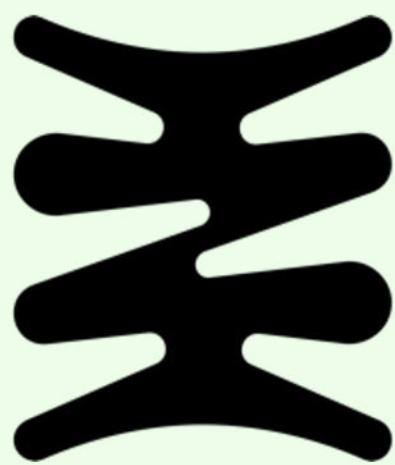
„Sengirės fondas“ yra tas fondas, kuris aprėpia būtent šiuos man svarbius faktorius: gamtosaugą ir veiklą Lietuvoje. Kažką gero Lietuvoje darome, kažkiek papuošiamo, pageriname, pagražiname ją, kažkiek daugiau mūsų vaikai galės kvėpuoti deguonimi.

Ypač džiaugiuosi, kad šis miškas yra Dzūkijoje. Šio regiono miškai man yra labai prie širdies, kadangi Marcinkonyse praleidau daugybę savo vaikystės vasarų. Tad smagu prisidėti prie jų išsaugojimo, ypač matant, kiek daug miškų yra iškertama, o tai kelia man labai didelį rūpestį ir nerimą. Tad jaučiuosi bent keletą medžių išsaugojęs ir prisidėjęs prie gamtosaugos.“

Ačiū pagrindiniams verslo rėmėjams

CAR/VERTICAL

ŽALIA **GIRIA**

 mano.bank

PIXELMATOR TEAM

A C A L A
PREMIUM KOMBUCHA

 **EUROMONITOR
INTERNATIONAL**

JCDecaux

 pārticlē

Flexpro

Didžiausia vienkartinė verslo parama

2023 m. lapkritį „carVertical“ fondo veiklą parėmė 100 tūkst. eurų - tai didžiausia fondo gauta vienkartinė verslo parama senųjų Lietuvos miškų išsaugojimui.

Pasak automobilių istorijos patikros paslaugas teikiančios įmonės „carVertical“ vadovo Roko Medonio, tiek jam, tiek kitiems įmonės įkūrėjams ypač rūpi, kas po jų liks ateitiems kartoms. Tad labai organiškai šių ilgaamžiškumo vertybių pagrindu gimė iniciatyva prisidėti prie „Sengirės fondo“ augimo ir padėti išsaugoti kuo daugiau biologinės įvairovės.

„Sengirės fondo“ rėmimas yra investicija į ateitį. Mes su šia parama prisidedame ne prie dabarties, o prie ateities problemų sprendimo. Didžiuojusi visais mūsų įmonės įkūrėjais, nes kai kalba pasisuko apie paramą šiam fondui, jiems niekada nekilo klausimas „ar aukosime“, kilo tik vienintelis klausimas – „kiek aukosime“, – pasakoja R. Medonis.

Už prisidėjimą prie ateities problemų sprendimo ir paramą seniesiems Lietuvos miškams išsaugoti fondo rėmėjas pagerbtas LRT metų verslo lyderystės apdovanojimu.

Ilgalaikė verslo parama

Didžiausio ilgamečio fondo rėmėjo „Žalia giria“ paramos dėka jau išpirkta 35 ha senųjų miškų – būsimų sengirių.

Nuo 2021 m. vykstančios paramos iniciatyvos „Susitarę su gamta“ metu fondui suteikta daugiau nei 140 tūkst. Eur parama bei išsaugoti 3 miško sklypai – Molėtų, Alytaus bei Jurbarko raj.

Ilgamečių partnerių-rėmėjų JCDecaux ir FlexPro dėka - jau trečius metus tęsiama lauko reklamos kampanija.

Tai JCDecaux kartu su spaustuve Flexpro tęsiama paramos iniciatyva - neatlygintina lauko reklamos kampanija, vykdoma didžiuosiuose Lietuvos miestuose.

Ačiū verslo rėmėjams

Ilgamečiams donorams:

„Biopapa“ / UAB „Žaliuomenė“
UAB „Mailerlite“
UAB „Advantes technologies“
„Wikiloc Outdoor SL“
UAB „Cargo 24“
Aistefashion
UAB „Oxylabs“
MB „Flumens“
MB „Miško šviesos“
MB „Kilo mintis“

Naujai prisijungusiems prie misijos:

ROCKIT / VšĮ „Startuolių platforma“
MB „Gamtos Pažinimo Centras“
UAB „100 AČIŪ“
UAB „Energijos Kontrolė“
UAB „Enga Systems“
MB „Daily Spoon“
Labdaros ir paramos fondas SATORI
Nord Security / UAB „360 IT“
„Pin Adventure Map“ / UAB „Outtake“
UAB „Bio Circle Balticum“
UAB „Elektroninės prekybos centras“
UAB „Real Game“
UAB „Baltec CNC Technologies“
MB „Ilgai ir laimingai“
MB „Kontervita“
UAB „Aco Nordic“
UAB „Exacaster“
UAB „Kvapų namai“
„Audioteka“ / UAB „AMK“
UAB „ESS projektai“
UAB „Beijer Ref Lithuania“

UAB „Digital freedom“
MB „Tarp Vandenynų“ / Jausmų medis
UAB „Kismas“
UAB „Adverum“
UAB „Stadema“
VšĮ „Renginių inžinieriai“
MB „FungiMed“
UAB „Gendra“
UAB „Dotronika“
VšĮ „Šaknysfest“
MB „Diena Be Plastiko“
Pink Rain
MB „Spindėja“
MB „Holpankeka“
Kultūros ir mokslo sklaidos ir tyrimų centras
„Pradmuo“
MB „Disciplina“
UAB „An Incubus“
„Gelos“/Surink Lietuvą ir VšĮ „idrama
Nebulaoperator Photo Editing
„The Rooster Gallery“.

Ačiū partneriams

VšĮ Užstato sistemos administratorius (USAD) vykdoma kampanija „Keisk tarą į šlamančius“ kviečia užstato sistemos dalyvius aukoti už pakuotes atgautą užstatą „Sengirės fondui“ ir prisidėti prie senųjų Lietuvos miškų išsaugojimo. slamantys.lt

1% for the Planet – tarptautinis verslo, aplinkosaugos organizacijų bei individualių narių tinklas. Mūsų profilis šioje platformoje. [Mūsų profilis šioje platformoje.](#)

Benevity Causes Portal – tarptautinė platforma, tarpininkaujanti tarp NVO bei verslo organizacijų. [Mūsų profilis šioje platformoje.](#)

Aplinkosaugos koalicija – fondo partnerė atstovaujant visuomenės ir gamtosaugos interesus teisėkūroje. www.akoalicija.lt.

Girių spiečius – organizacijų ir žmonių sambūris, siekiantis gamtiniu, socialiniu ir ūkiniu požiūriais subalansuotos miškų politikos. giruspiecius.lt.

Saulė ir jūra – režisierės ir operatorės Rugilės Barzdžiukaitės, libreto autorės Vaivos Grainytės ir kompozitorės Linos Lapelytės šiuolaikinė opera-performansas, palaikantis fondo bendruomenės įsitraukimą į veiklą. sunandsea.lt

Kampanija „Keisk tarą į šlamantčius“

2023 m. lapkričio 15 d. startavo VšĮ Užstato sistemos administratoriaus (USAD) iniciatyva, skirta edukuoti Lietuvos gyventojus bei kviešti prisidėti prie senųjų miškų išsaugojimo, taromatuose už gražinamas pakuotes atgautą užstatą skiriant „Sengirės fondui“.

Iki metų galo, buvo paaukota už daugiau nei 150,000 pakuočių atgauta užstato suma – 15,597.80 Eur. Iniciatyva tęsiasi ir 2024-aisiais, jos metu surinkta parama bus 100% skirta senųjų miškų sklypų išpirkimui bei išsaugojimui ateities kartoms.

Už kampanijai specialiai sukurtą dainą ačiū visiems prisidėjusiems:

Tai atlikėjas, rašytojas, menininkas Žygimantas Kudirka (Mesijus) ir choras „Ažuoliukas“. Dainos kūrimas: muzikos prodiuseris, kompozitorius ir aranžuotojas – Vitalijus Puzyriov (Vaiper), instrumentalistas, kompozitorius – Benas Kukenys, choro garso įrašo inžinierius – Jurgis Masilionis, garso įrašo inžinierius (miksas ir masteringas) – Paulius Sugintas. Chorinės aranžuotės autorius, choro „Ažuoliukas“ meno vadovas – Vytautas Miškinis, chormeisteriai, choro mokytojai – Gitana Trimirkaitė, Gabrielius Gaidamavičius, choro vadybininkas – Dominykas Žvirblis.

Dainą atliekantys choristai: Benas, Vincentas, Jonas, Vincentas, Tautvilas, Jurgis, Žilvinas, Gustavas, Simonas, Ignas, Rapolas, Karolis, Adomas, Ainis, Vytautas, Algis, Vilius, Aleksas, Mindaugas, Ignas, Emanuelis Obinna, Jonas Ažuolas, Novydas, Benas Vakarais, Ugnius, Arnas, Vytautas, Sviatoslav, Simonas, Domas, Simonas Andrius, Jonas, Martynas, Kristupas, Matas, Taučius, Lukas, Nojus, Augustas Vėjas, Jokūbas, Rapolas, Lukas, Džiugas.

Muzikinio klipo kūrimas: režisierius – Titas Sūdžius, klipo prodiuseriai – „Some films“, leva Javaitytė, Olga Radčenko, operatorius – Simonas Glinskis, kūrybinė agentūra – „Fabula Rud Pedersen Group“. Nuotraukos Mārio Kreicbergo, Mindaugo Survilos, Vytauto Knyvos, Redos Iršėnaitės, Dariaus Babelio, Renato Jakaičio.

[Šlamantys daina Youtube](#)

[Šlamantys.lt](#)

Socialinė kampanija „Leisk gamtai pailsėti“

Kampanija kalba apie abejingumą gamtos žalojimui, bioįvairovės naikinimą, plynus kirtimus bei kitas aplinkosaugos problemas Lietuvoje.

Socialinė reklama kviečia leisti miškui pailsėti nuo žmogaus įsiterpimo, besaikio vartojimo ir kuo daugiau miškų Lietuvoje palikti natūraliam būviui. Miško nereikia tvarkyti, leiskime gamtai pailsėti ir ieškokime tvaresnio gyvenimo būdų.

Už šią socialinę kampaniją ačiū jos kūrėjoms – Neringai Rekašiūtei, Elvinai Nevardauskaitei ir Eglei Plytnikaitei. Taip pat rėmėjams „Oxylabs“, „JCDecaux“, „Flexpro“.

Įgyvendinimo procesas vyko išlaikant pagarbų ryšį su senaisiais miškais. Vaizdo klipų scenose naudotos samanos surinktos iš būsimos plynos kirtavietės, kur jos būtų buvusios sunaikintos, o kūrybinė grupė kiekvieną žingsnį planavo taip, kad nepakenktų gamtai.

Video klipai Youtube:

https://youtu.be/OZf0B_x4pD8?si=Ps1U1iA7_XdqGE9x

https://youtu.be/90_Izdnll4I?si=KFWd4E1ubNLhQrei

Mokyklų bendruomenių prisidėjimas

Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazijos bendruomenė šv. Martyno dienos proga surengė sėgirių pažinimo, pyragų bei lėšų rinkimo šventę, kurios metu prisidėjo prie 1200 m² miško išsaugojimo!

Paramos iniciatyvas surengė ir Vilniaus mokyklos „Saulės Gojus“ Jupiterio klasė, Moksleivių ateitininkų sąjunga, Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijos bendruomenė. Ačiū kiekvienam!

Komanda – fondo stiprybė

Ačiū kiekvienam prisidėjusiam
prie sengirių išsaugojimo!

Virš 78 žmonių, aktyviai prisidėjusių 2023 m.

Virš 6200 val., savanoriškai skirtų fondo veikloms 2023 m.

Nuolat aktyviausiai prisideda apie 38 savanoriai, tačiau vienokiu ar kitokiu būdu prisidedančių – virš 78!

Tai prisidedantys savo profesiniais įgūdžiais, laiku ir energija, mokslinėmis įžvalgomis, kūriniais, idėjomis bei savo balsu iš įvairiausių Lietuvos ir pasaulio vietų. Svarbi pagalba ir miškus prižiūrinčių apeivių, ir padedančių apžiūrėti pirktinus miškus, taip pat – prisidedančių prie edukacijų, vizualinės medžiagos ar paramos iniciatyvų.

2023-aisiais į fondo veiklą įsijungė 16 naujų savanorių. Iš viso savanoriškai skirtas laikas – virš 6200 valandų (remiantis atliktos komandos apklausos rezultatais ir vidutiniškai vieno asmens fondui per metus skiriamu laiku).

Valdyba, dalininkai

Mindaugas Survila

Sengirės fondo idėjos autorius ir pagrindinis iniciatorius, dokumentinių filmų kūrėjas

Dr. Mindaugas Lapelė

Botanikas, gyvenimą paskyręs gamtos apsaugai bei visuomenės švietimui

Dr. Ainis Pivoras

Biologas, dirba botanikos, miško ekofiziologijos srityse

Aurelija Urbonavičiūtė

Organizacijų kūrimo ir vystymo strategė

Dr. Birutė Galdikas

Fondo globėja

Antropologė, gamtosaugininkė, žymiausia orangutanų tyrinėtoja

Kristina Skindelytė

Viešųjų ryšių ekspertė, Blue Oceans PR

Rimantė Paulauskaitė-Digaitienė

Koordinatorė

Simonas Bastys

Programuotojas, fondo techniniai sprendimai

Vilius Striužas

Advokatas, fondo teisiniai klausimai

Mokslininkai, biologai

**Dr. Jurga
Motiejūnaitė**

Mikologė

**Dr. Žydrūnas
Preikša**

Ornitologas

**Dr. Eduardas
Budrys**

Entomologas

**Vytautas
Uselis**

Entomologas

**Dr. Darius
Stončius**

Ekologas

**Giedrius
Vaivilavičius**

Malakologas

**Justinas
Kilpys**

Klimatologas

**Marius
Karlonas**

Ornitologas

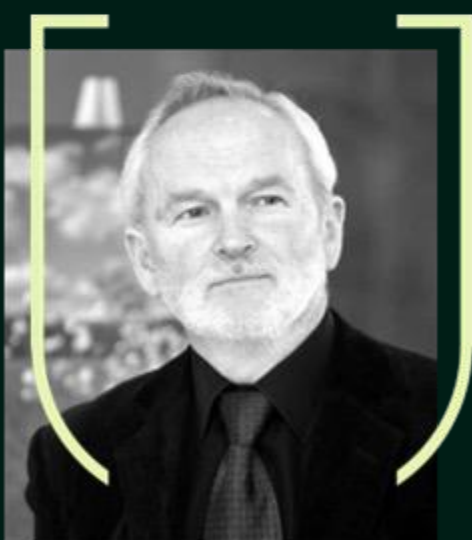
**Dr. Reda
Iršėnaitė**

Mikologė

**Dalia Bastytė-
Cseh**

Herpetologė

**Dr. Eugenijus
Drobelis**

Ornitologas

**Dr. Bronius
Šablevičius**

Ornitologas

**Dr. Valerijus
Rašomavičius**

Botanikas

**Doc. Dr. Ričardas
Skorupskas**

Geografas

Mokslininkai, biologai, gamtos fotografai

**Vytautas
Knyva**

Biologas,
gamtos fotografas

**Renatas
Jakaitis**

Gamtininkas,
gamtos fotografas

Darius Babelis

Gamtininkas,
gamtos fotografas

**Romualdas
Barauskas**

Gamtininkas,
gamtos fotografas

**Eugenijus
Kavaliauskas**

Gamtos fotografas

**Dr. Gintarė
Grašytė**
Ornitologė

Dr. Jonas Volungevičius
Dr. Romas Ferenca
Dr. Gediminas Brazaitis
Dalia Blažulionytė
Tomas Pocius
Vilma Gudynienė
Dr. Maria Fernanda Torres
Jimenez
Dr. Rimvydas Juškaitis
Dr. Alius Ulevičius
Kęstutis Čepėnas
Andrejus Gaidamavičius
Tadas Bujanauskas
dr. doc. Zita Gasiūnaitė
Linas Staliūnas
Tadas Bujanauskas
Andrejus Gaidamavičius
Vidmantas Lopeta
Saulius Adomavičius
ir kiti.

**Dr. Radvilė
Rimgailė-Voicik**

Botanikė

Dr. Paulo Pereira

Geografas,
aplinkosaugos
mokslininkas

**Dr. Laura
Malinauskaitė**

Aplinkosaugos
mokslinikė

Dr. Ieva Misiūnė

Geografė

Almantas Kulbis

Gamtininkas

Marius Čepulis

Gamtininkas,
fotografas

Profesionalų komanda

Prisidėję prie fondo veiklos 2023 m.

Adelė Banelienė

Miškų komandos
koordinatorė

Jonė Pivoraitė

Miškų informacijos
specialistė

Brigita Mosiejauskė

Miškų įsigijimo
specialistė

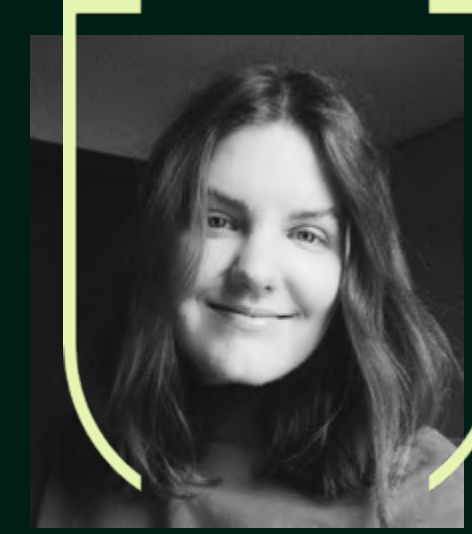
Rūta Rosson

Edukacinių išvykų ir
renginių koordinatorė

Eglė Plytnikaitė

Švietimo turinio
koordinatorė

Justė Kulikauskaitė

Viešųjų ryšių, soc
media specialistė

Agnė Stirnė

Dizainerė, socialinių
tinklų specialistė

Aurelija Belazaraitė

Rėmimų koordinėtorė,
Pixelmator Team

Aleksandr Čaplia

Programuotojas,
Pixelmator Team

Marius Valasevičius

Programuotojas

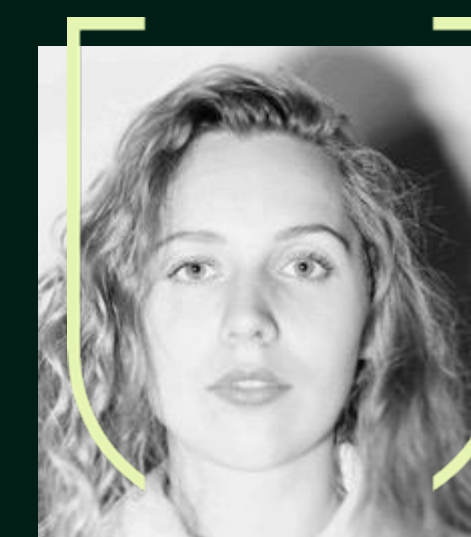
Linas Jankaitis

GIS specialistas

Saulius Žemaitaitis

Programuotojas

**Toma Šilinitė-
Subačienė**

Dizianerė

Gabija Savickytė

Projektų
koordinėtorė

Profesionalų komanda

Prisidėję prie fondo veiklos 2023 m.

Edgaras Baltrušaitis

Projektų
koordinatorius

Ugnius Narutis

Turinio kūrėjas

Karolina Želvė

Švietimo turinio
koordinatore

Diana Vaitkevičienė

Miškų fotografė

Silvija Duoblytė

Rėmimų ir renginių
koordinatore

Kotryna Valiukevičiūtė

Edukacinės programos
koordinatore

Elena Korytė

Soc. medijų
koordinatore

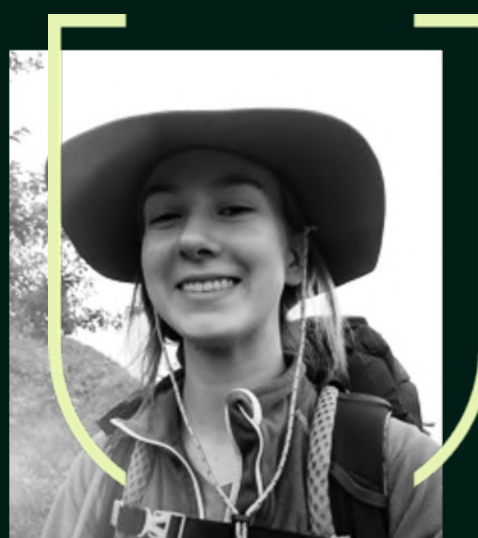
Gediminas Užkuraitis

Strategas, Synthesis
Consulting Group

Raminta Lilaitė

Viešųjų ryšių ekspertė

Milana Zarianova

Naujienlaiškių
koordinatore

Donata Banaitytė

Viešųjų ryšių
specialistė

Viktorija Gauronskytė

Ambasadorių
koordinatore

Ieva Drutalienė

Miškų informacijos
specialistė

Rimvydas Markevičius

Miškų informacijos
analitikas

Profesionalų komanda, apeiviai, fotografai

Prisidėję prie fondo veiklos 2023 m.

Simas Gradeckas

Biodiversity credits
ekspertas

Kamilė Lileikė

Komandos
koordinadorė

Ina Mosiejauskaitė

Miškų įsigijimo
koordinadorė

Karolina Čizaitė

Rėmimų
koordinadorė,
programuotoja

Laura Laurynaitytė

Turinio kūrėja,
koordinadorė

Meninių, edukacinių, socialinių iniciatyvų autoriai,
komandos naujokai, miškų apeiviai, fotografai, dizaineriai:

Jurga Daubaraitė

Jonas Žukauskas

Gabrielė Grigorjevaitė

Elvina Nevardauskaitė

Gedvilė Baniulienė

Vilius Kaulinskas

Audrius Kliševičius

Vykintas Labanauskas

Paulius Trakymas

Laima Plėšnytė

Albinas Plėšnys

Robertas Aleksa

Denis Vėjas

Ignas Janulis

Aurelijus Banelis

Sandra Pangonytė

Edmundas Stundžius

Gabrielė Jauniūtė

Mindaugas Kavaliauskas

Arvydas Sviderskis

Paulius Šafranauskas

Ignas Šalnaitis

Lina Paškevičiūtė

Vaidas Balys

Mindaugas Kanišauskas

Ūla Markevičienė

Laima Šveistytė

Lina Kučinskaitė

Darius Truncė

Ir daugelis kitų.

Ambasadoriai

Prisidėję prie fondo veiklos 2023 m.

**Kotryna Stankutė-
Jaščemskienė**

Visuomenininkė

Neringa Rekašiūtė

Fotografė, kūrėja

Aurelija Plūkė

Grybų entuziastė

Mila Monk

Miško maudynių gidė,
miško terapija ir edukacija

**Vykintas
Vaitkevičius**

Istorikas

Giedrius Širka

Atlikėjas

Vaiva Rykštaitė

Rašytoja

**Rugilė
Barzdžiukaitė**

Režisierė

Lina Lapelytė

Menininkė, atlikėja ir
kompozitorė

Vaiva Grainytė

Rašytoja, dramaturgė
ir poetė

Rūta Meilutytė

Plaukikė

Kamilė Gudmonaitė

Režisierė, atlikėja

Berta Tilmantaitė

Fotomenininkė,
žurnalistė

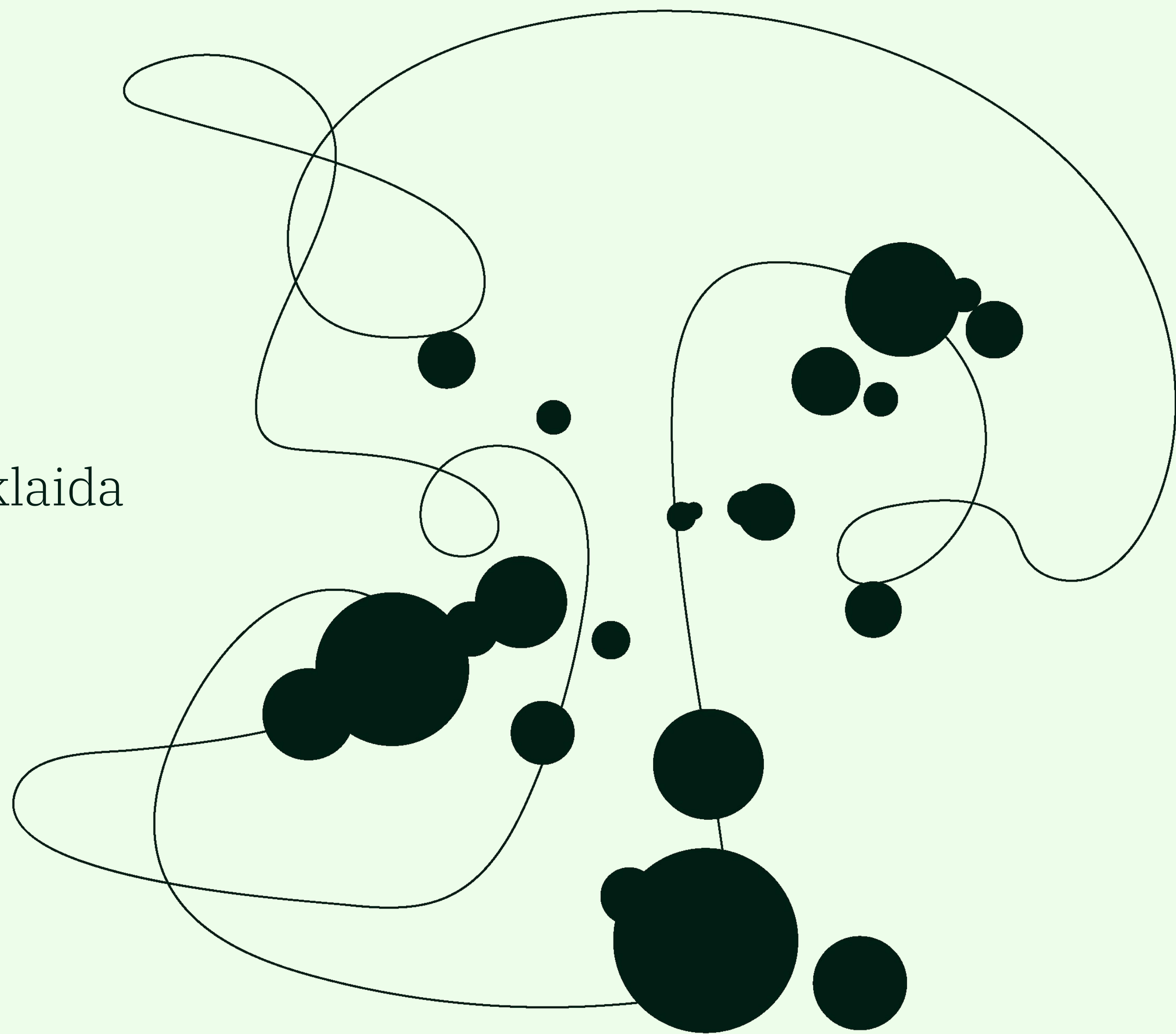
**Barbora
Valiukevičiūtė**

Smuikininkė

Komunikacija

Visuomenės informavimas ir žiniasklaida

Kas nuveikta 2023-aisiais?

144 fondo paminėjimai (+29%)

9 pranešimai spaudai

10 interviu, pokalbių tinklalaidėse bei laidose

2 straipsniai žurnaluose

1 apdovanojimas

Sklaida didžiuosiuose portaluose, paminėjimai rėmėjų iniciatyvose, nuoseklumas komunikacijoje, originalios ir kokybiškos kampanijos, matomos viešojoje erdvėje.

Daugiausia paminėta šiuose Lietuvos portaluose:

„Verslo žinios“, „LRT“, „Lrytas“, „Delfi“, „15min“, „Bernardinai“, „Made in Vilnius“ ir kituose.

Reikšmingi paminėjimai radijo, televizijos programose – „Panorama“, „Laba diena, Lietuva“, „Laisvės TV“. Taip pat – žurnale „BŪDAS“.

Užsienyje fondą minėjo šie portalai: „MSN“, „Mashable“, „Gazeta Wyborcza“, „Ekonews“, „NatureBacked“, ir kiti.

Sengirės fondas plečia saugomų miškų plotą

vz.lt • 2 min read

Svarbiausi pranešimai

Lietuvoje:

- Tarptautinio verslo parama Sengirės fondui padėjo išsaugoti 5 ha sklypą.
- NATO viršūnių susitikimo metu bus pristatoma instaliacija iš „ekologinio okupanto“: sieks atkreipti dėmesį į Ukrainoje vykstantį ekocidą.
- „Sengirės fondas“ išpirko pirmąjį mišką Vakarų Lietuvoje.
- „Leisk gamtai pailsėti“ kampanija.
- Kampanijos „Keisk tarą į šlamančius“ startas.
- Žinia apie „CarVertical paramą“.
- Žinia apie „Vaikų miško paviljoną“.

Užsienyje:

- Powerful Installation Draws Attention to Ukraine's Ecological Devastation Amidst NATO Summit in Lithuania (paminėjimai JAV, JK, Italijos, Čekijos, Lenkijos portaluose, įskaitant Mashable, 18.8M peržiūrų).
- Why Eco-Conscious Entrepreneurs and Society Are Vital for Lithuania's Forest Protection (paminėjimai JAV, Lenkijos, Portugalijos, Vengrijos portaluose, įskaitant MSN, 665.6M peržiūrų).

Fondo narių interviu žiniasklaidoje:

- [M. Survilos interviu „Verslo žiniose“.](#)
- [M. Lapelės interviu „Laba diena, Lietuva“ „LRT“.](#)
- [M. Lapelės ir M. Survilos interviu „Panoramoje“ „LRT“ apie Raigardo slėnį.](#)
- [M. Survilos interviu „Delfi“.](#)
- [M. Survilos interviu „Laisvės TV“.](#)
- M. Lapelės interviu spausdintame lenkų „Gazeta Wyborcza“ leidinyje.
- M. Lapelės interviu žurnale „BŪDAS“.
- [M. Survilos interviu „Šventa žemė“.](#)

Socialiniai tinklai

Facebook

- Sekėjų skaičius – 14 432 (+9%)
- Pasiekta auditorija – 222 503 (+33%)

Instagram

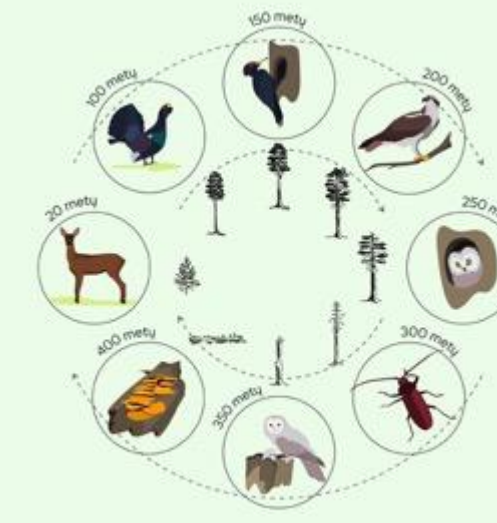
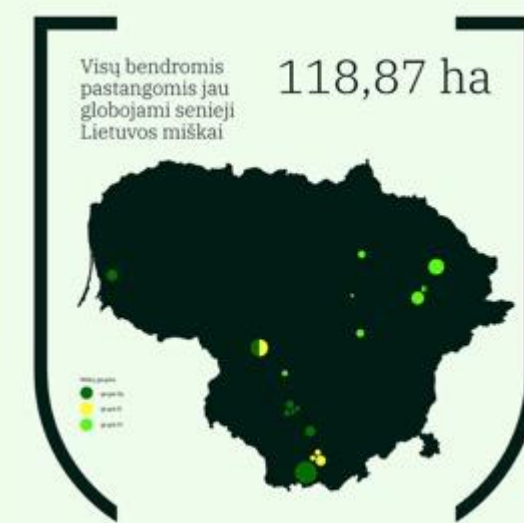
- Sekėjų skaičius – 2 351 (+42%)
- Pasiekta auditorija – 10 100 (+518%)

LinkedIn

- Sekėjų skaičius – 473 (+237%)
- Pasiekta auditorija – 20 000 (+210%)

Populiariausi įrašai

- Miško sklypo Raigardo slėnyje išpirkimas išsaugojimui
- Žievėgraužis tipografas – kertinė miško ekosistemų rūšis
- Pasiektas metų tikslas – saugomi virš 118 ha miškų įvairiose Lietuvos vietose
- Ką daryti, jei radote jauniklį?
- Dėl plynų sanitarinių kirtimų saugomose teritorijose
- Pušies gyvavimo ciklas – 400 metų
- Prof. Birutė Galdikas įspūdžiai iš apsilankymo Balbieriškio ąžuolyne
- Vasaros saulėgrįža – stebuklingas gamtos virsmo metas
- Be mirties nebūtų ir gyvybės – lapų paklotė kaip mikrobuveinė

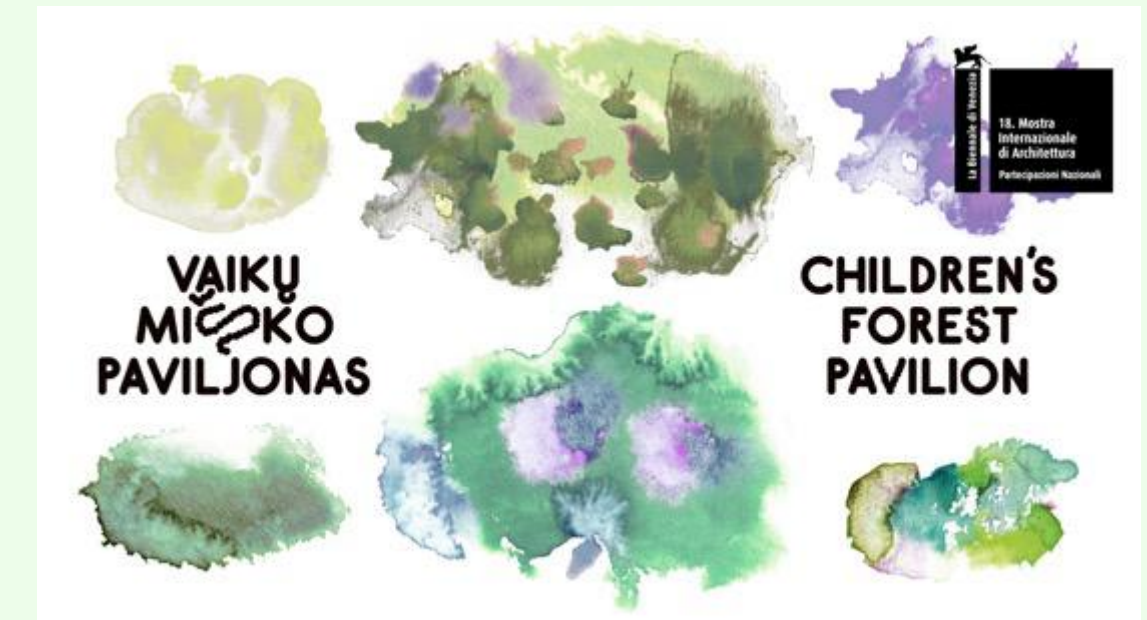

Dalyvavimas projektuose, įvertinimai

- „Vaikų miško paviljonas“ Venecijos architektūros bienalėje
- XXI Prigimtinės kultūros seminaras „Žalios girios medeliai – mano brolužėliai“: žmogaus ir miško ryšys Lietuvoje
- Trečiojo amžiaus universiteto (MČTAU) organizuota konferencija „Tvarumas kiekvieno iš mūsų gyvenime“
- M.K.Č. Muziejaus paroda „Žalia“
- Diskusija „Kvapai ir miškai“ kartu su Kvapų namais
- Paroda „Tvari ateitis“
- Global Learning Summit
- Renginiai, festivaliai „Vidur girių“, Rūšių ralis, „Čiulba ulba“, „Gaia“ ir daugybė kitų.

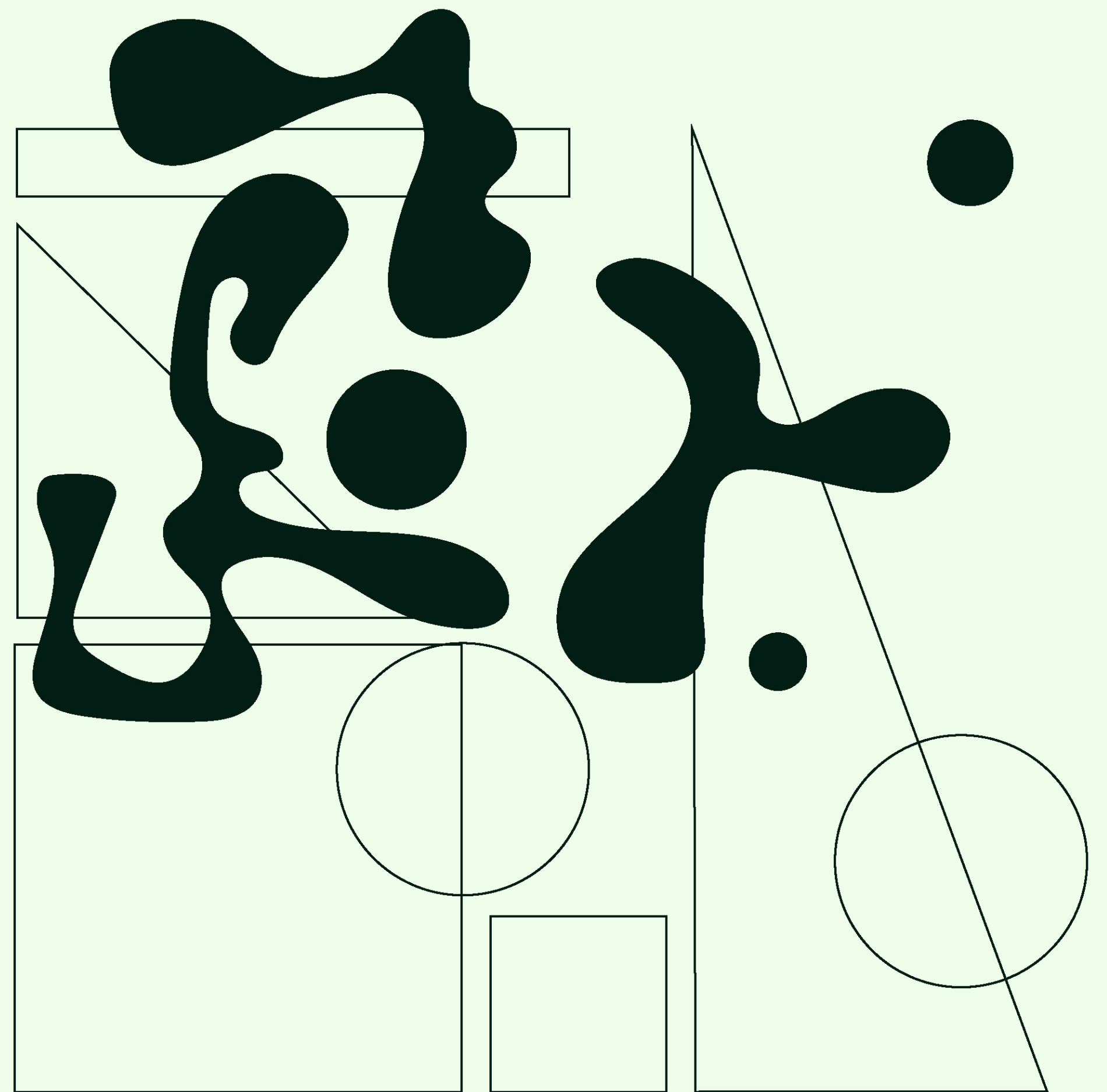
Taip pat „Sengirės fondas“ apdovanotas kaip „Metų pasiaukojimas 2022“ kasmetiniuose Atliekų kultūros apdovanojimuose.

Finansinė ataskaita

Parama ir sąnaudos

2023 m. fondo veiklai skirta parama – 323,563.16 Eur

2023-aisiais prie fondo veiklos stipriai finansiškai prisidėjo tiek nuolatiniai, tiek naujai prie misijos besijungiantis verslas bei fiziniai asmenys. Iš viso – virš 1454 fizinių ir 57 juridinių asmenų. Augo visokeriopa finansinė parama, tačiau mažiau prisidėta paslaugomis.

Fizinių asmenų parama sudarė 36.54%, juridinių asmenų – 63.46% visos paramos.

Parama, skirta per užstato sistemą, nėra įskaičiuota į 2023 m. apskaitą – ji bus gauta 2024 m., išperkant konkrečius miško sklypus.

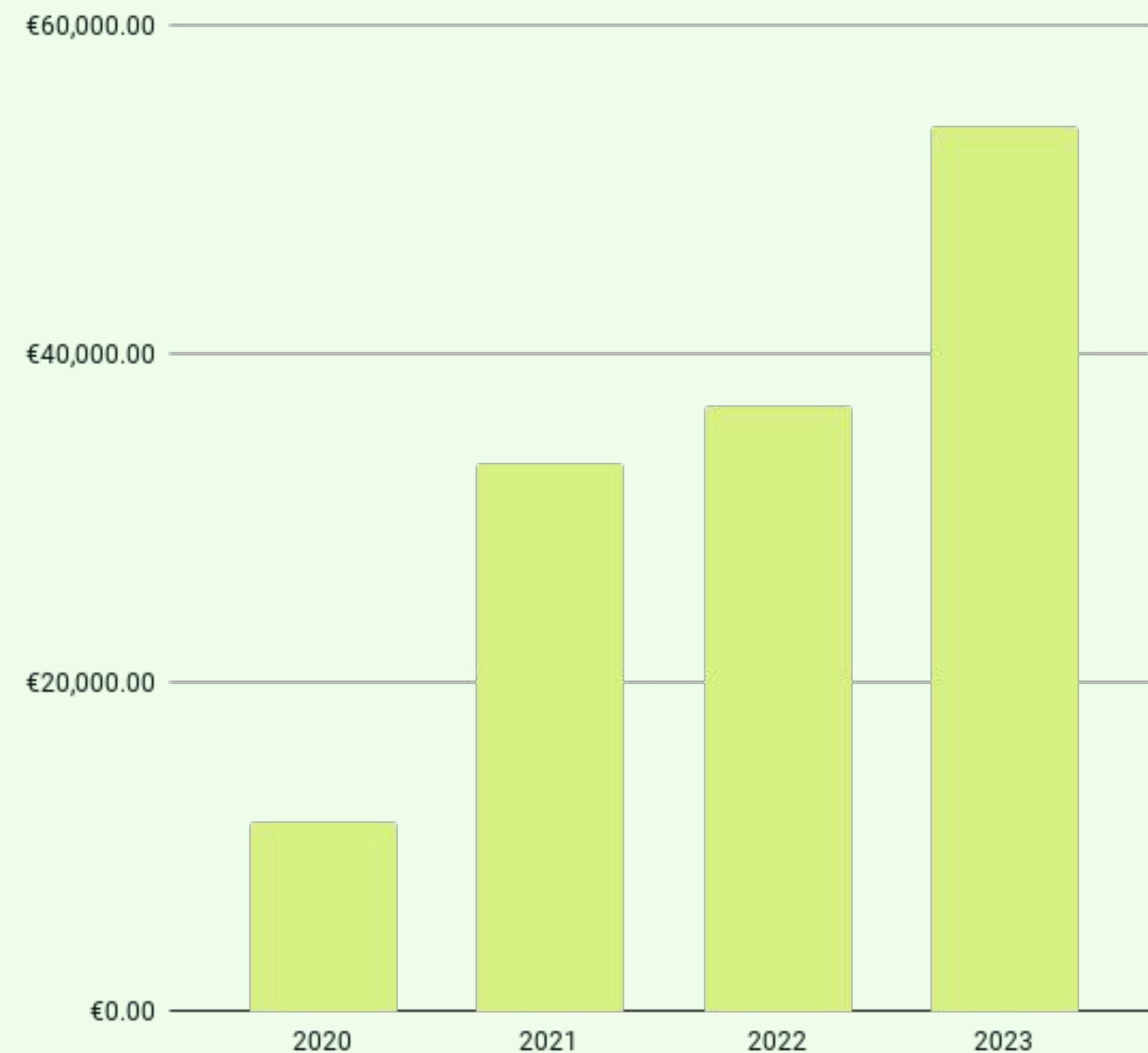

2023 m. fondo veiklai skirta GPM dalis – **53,801.87 EUR**

Gyventojų skiriama 1.2% GPM dalis kasmet auga ir yra itin svarbus paramos šaltinis.

2023 metais tokiu būdu paramą skyrė net 856 gyventojai.

Ši parama bus skirta vieno didžiausių miško sklypų Molėtų raj. įsigijimui 2024 metais finansuoti.

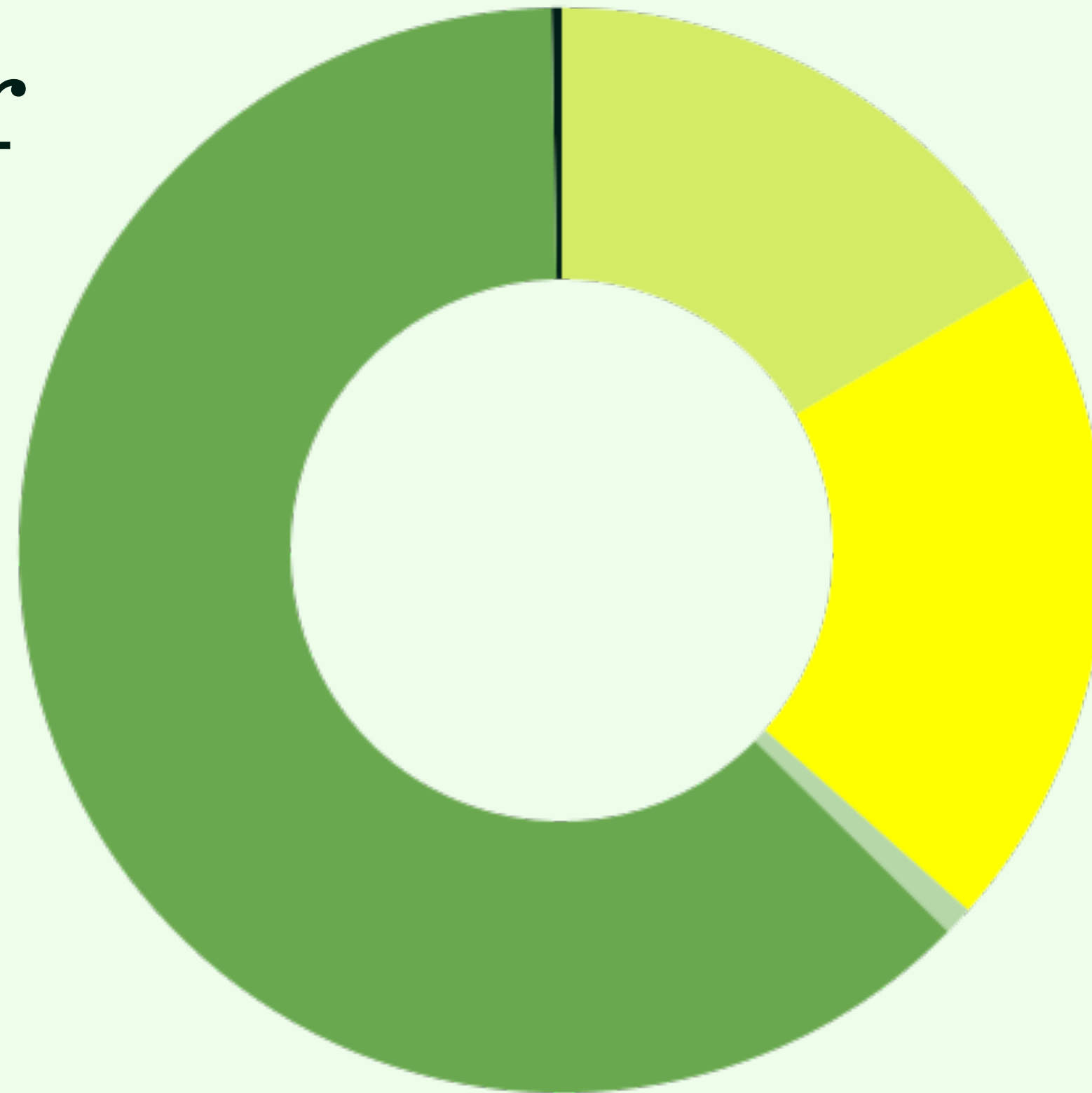

2023 m. fondo veiklai skirta parama – 323,563.16 Eur

Juridinių asmenų parama:

- Parama paslaugomis - €971.88
- Finansinė parama - €201,592.73
- Fin. parama iš užsienio - €2,761.98

Fizinių asmenų parama:

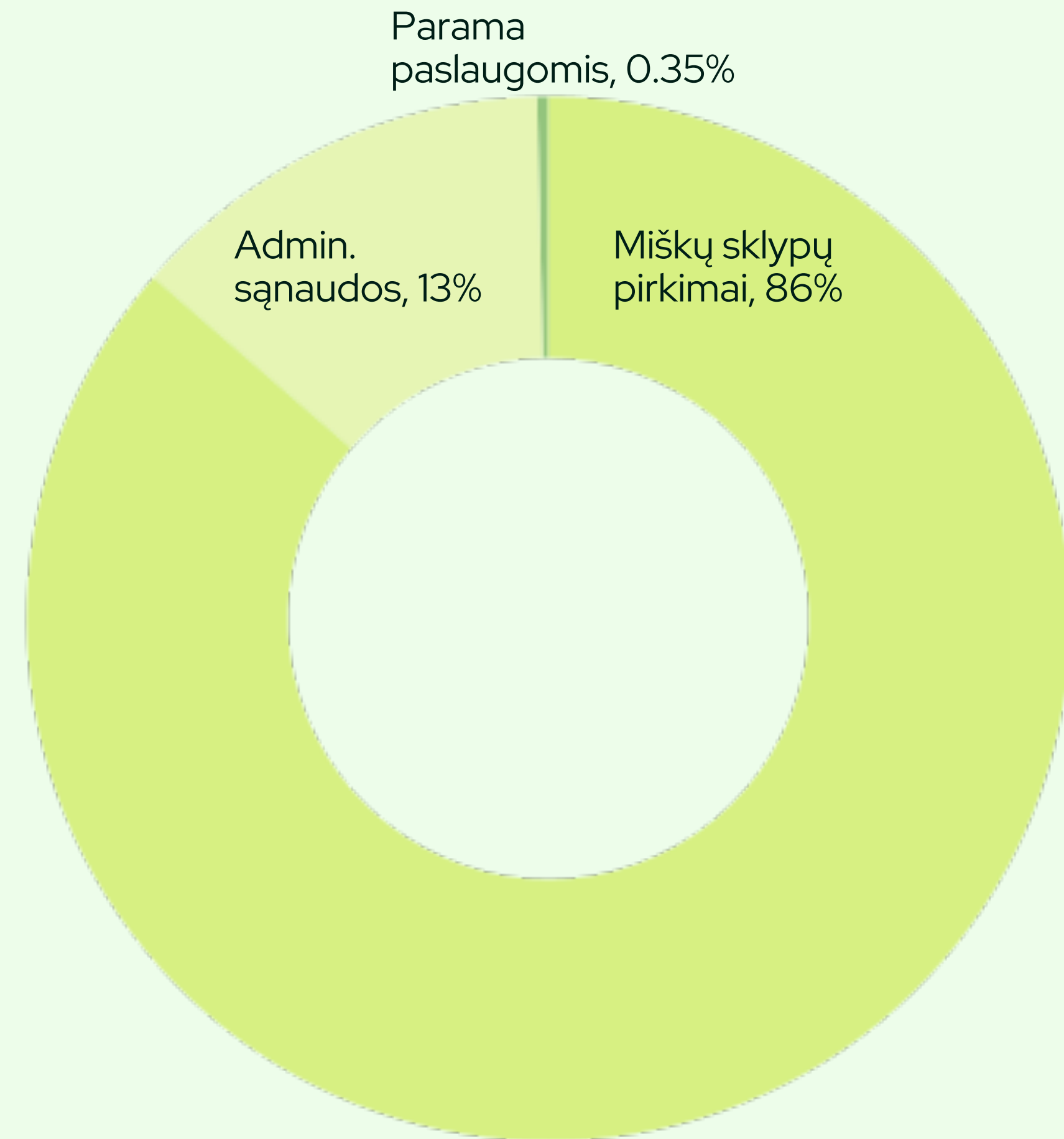
- GPM parama - €53,801.87
- Finansinė parama - €64,434.70

Fondo sąnaudos ir pirkimai, 2023 m.

Parama, 2023 m. panaudota įstatuose nustatytiems veiklos tikslams siekti:

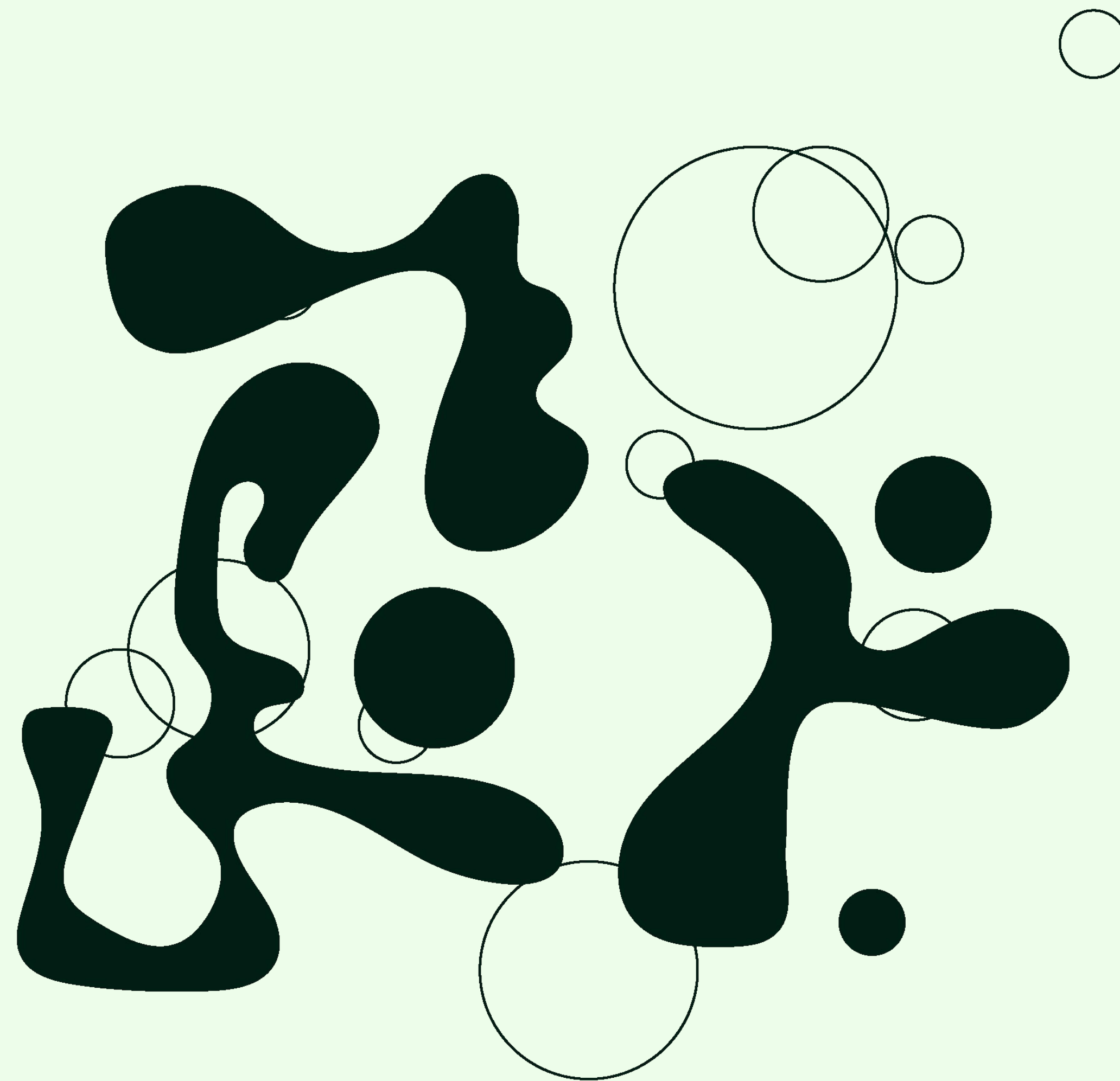
- Miško sklypų pirkimai - €242,100.00
- Darbo užmokestis - €31,798.89
- Kitos veiklos sąnaudos (tyrimai, reklama, technologijos) - €1,822.43
- Notaro paslaugos - €1,442.03
- Spausdinimas lauko reklamai (parama paslaugomis) - €971.88
- Buhalterinės paslaugos - €720.00
- Mokesčiai Sodrai - €702.62
- Banko komisiniai - €570.52
- NŽT rinkliava (sutikimai įsigyti miškų sklypus) - €222.00
- Išlaidos Registrų centrui - €60.52
- Žemės mokestis - €22.00
- Valiutų kurso pasikeitimo sąnaudos - €12.05

Tikslai 2024-iems

Pagrindinės veiklos

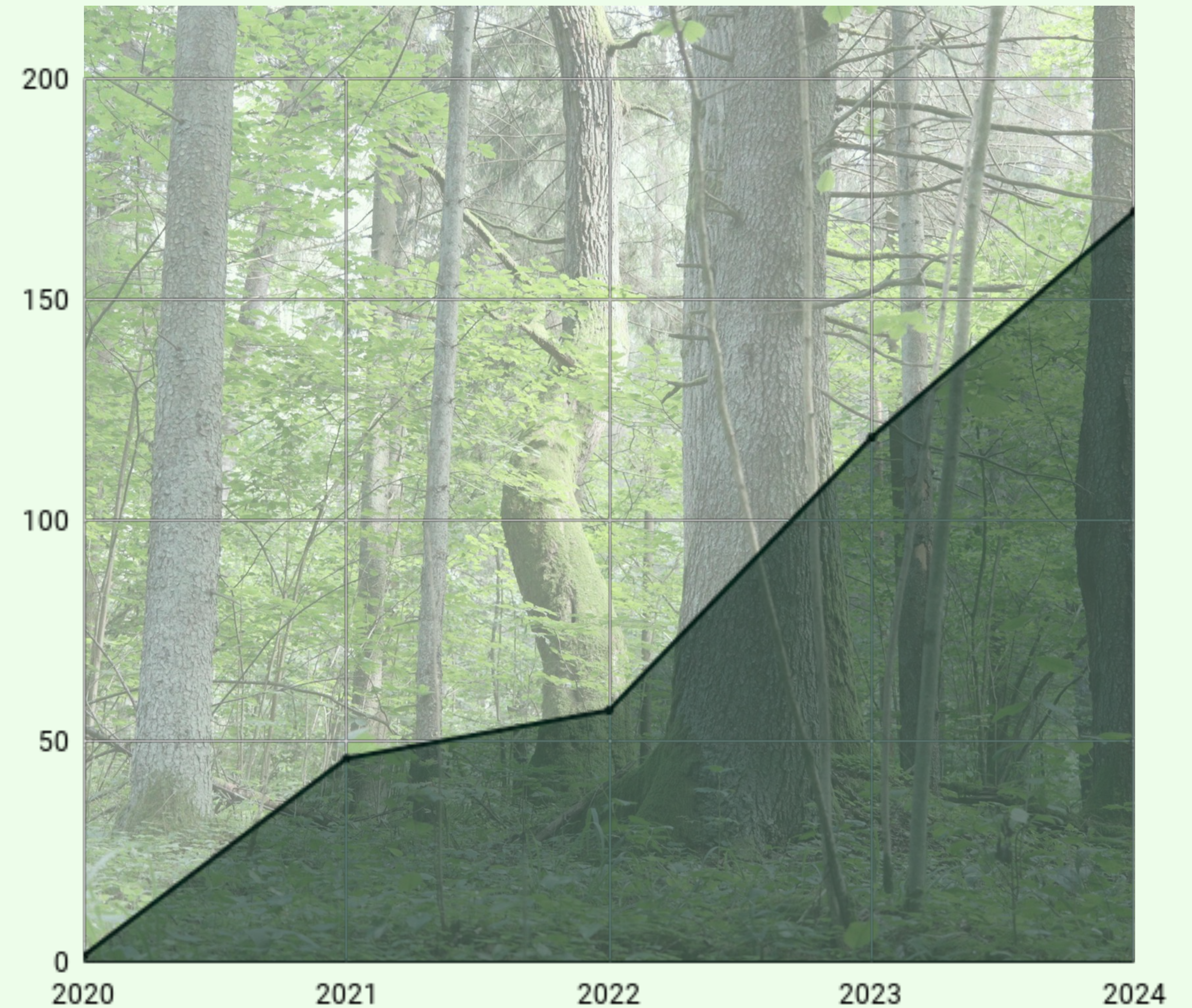

Tikslai 2024-iems

1. Iki metų galo globoti virš 170 ha būsimų sengirių.
2. Praplėsti esamus miško masyvus.
3. Tęsti visuomenės edukaciją apie senųjų miškų ir biojvairovės išsaugojimo svarbą.
4. Vykdyti globojamų miškų priežiūrą ir pažinimą.

Sengirės fondo globojami miškai, hektarais

Prisidėti gali kiekvienas

Leiskite
sengirei
užaugti

Jei turite miško
– nekirkite,
leiskite jam
užaugti.

Dalinkitės
informacija

Švieskite kitus
apie senųjų
miškų
išsaugojimo
svarbą.

Paremkite
„Sengirės
fondo”
veiklą

Prisidėkite
finansiškai –
verslo vardu,
asmeniškai ar
aukodami
taromatuose.

Dovanokite
mišką

„Sengirės
fondas”
pasirūpins, kad
gyvybė jame
klestėtų.

Junkitės į
komandą

Prisidėkite
profesinėmis
žiniomis ar
paslaugomis.

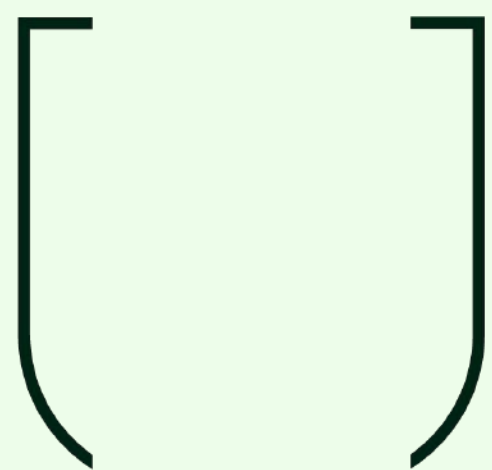
Ačiū kiekvienam.

Nuotraukos: Darius Babelis, Vytautas Knyva, Renatas Jakaitis, Mindaugas Survila, Sandra Pangonytė, Neringa Rekašiūtė, Aurelijus Banelis, Adelė Banelienė, Kotryna Stankutė, Arvydas Sviderskis, Silvija Duoblytė, Edmundas Stundžius, Mindaugas Bukauskas, Eglė Plytnikaitė, Ričardas Skorupskas, Jonas Volungevičius, Diana Vaitkevičienė, Rūta Rosson, Rimantė Paulauskaitė-Digaitienė, taip pat kiti fondo bendruomenės nariai.

Iliustracijos: Toma Šilinaite-Subačienė, Eglė Plytnikaitė.

Sengirės
fondas

www.sengiresfondas.lt
info@sengiresfondas.lt

[Facebook](#)
[Instagram](#)
[Linkedin](#)

© Viešojo ūkio įstaiga „Sengirės fondas“
Juridinio asmens kodas 305433631
A. Mickevičiaus g. 31, Juodšiliai, Vilniaus raj.

